

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Sipoonkorven kansallispuiston kehittäminen luontomatkailuyritysten näkökulmasta

Thilman, Antti

2012 Kerava

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Kerava

Sipoonkorven kansallispuiston kehittäminen luontomatkailuyritysten näkökulmasta

Antti Thilman
Matkailun koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Lokakuu, 2012

Antti Thilman

Sipoonkorven kansallispuiston kehittäminen luontomatkailuyritysten näkökulmasta

Vuosi 2012 Sivumäärä 77

Opinnäytetyö oli Metsähallituksen toimeksiantama ja sen tarkoituksena oli selvittää, miten Sipoonkorven kansallispuistoa tulisi kehittää, jotta se soveltuisi luontomatkailupalveluita tarjoavien yritysten käyttöön. Sipoonkorven kansallispuisto on tällä hetkellä yhä kehittämätöntä aluetta ja tämän vuoksi tutkimus oli hyvin ajoitettu. Kaikki saatu tieto on suoraan käyttökelpoista toimeksiantajalle, mikäli tämä haluaa sitä hyödyntää.

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena teemahaastatteluna ja osittain syvähaastattelua käyttäen. Haastateltavat olivat Nuuksion kansallispuistossa toimivia Metsähallituksen sopimusyrittäjiä, joita voidaan tämän vuoksi pitää asiantuntijoina omalla alallaan. Haastatteluita toteutettiin kaiken kaikkiaan neljä (4) kevään 2012 aikana. Haastattelut perustuivat Metsähallituksen yritystutkimuslomakkeeseen, jota muokattiin paremmin omaan käyttötarkoitukseeni sopivaksi.

Tutkimuksesta saadut tulokset onnistuivat ja antoivat esimerkkejä sellaisista konkreettisista toimista, joilla Sipoonkorven kansallispuisto soveltuisi paremmin luontomatkailuyritysten käyttöön. Lisäksi tietoa saatiin myös sopimusyrittäjien tyytyväisyydestä yhteistyöhön muiden alueen yrittäjien kanssa sekä yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa ja siitä, miten näiden asioiden kehittäminen voisi vaikuttaa myös Sipoonkorven alueen matkailun kehittymiseen.

Tuloksien perusteella Metsähallitus voi suunnitella kehitystoimia Sipoonkorven kansallispuistoon, jotka lisäävät sen käytettävyyttä luontomatkailuyritysten näkökulmasta, mutta todennäköisesti myös muiden kävijöiden näkökulmasta. Lisäksi se toimii keskustelun avaajana luontomatkailuyritysten ja Metsähallituksen välillä liittyen Sipoonkorven kehitystyöhön.

Antti Thilman

The Development of Sipoonkorpi National Park from the Perspective of Nature Tourism Business'

Year	2012	Pages	77
------	------	-------	----

This thesis was commissioned by the Finnish Forest and Park Service and its purpose was to find out how the Sipoonkorpi national park should be developed for it to fit the needs of nature tourism businesses. For now the Sipoonkorpi national park is very underdeveloped and for this reason this study was timed well, because all the information gained from this study is directly applicable for the commissioner, should they choose to utilize it.

All the interviewees were parts of the nature tourism businesses who operate in Nuuksio national park and who have a contract with the Finnish Forest and Park Service and for this reason they should be seen as experts in their own field. The study was executed as a qualitative study which also featured some attributes from in-depth interviews. There were four (4) interviews conducted during the spring of 2012. The interviews were based on the Finnish Forest and Park Service company analysis form and the form was edited to suit better to the needs of this study.

The results of the study were a success and gave some concrete examples of the actions that would make Sipoonkorpi national park better suited for the needs of nature tourism businesses. In addition, information was gained on how satisfied the the Finnish Forest and Park Service's contract businesses were of the level of co-operation amongst other nature tourism businesses of the area and the level of co-operation with the Finnish Forest and Park Service. Also, information was gained on how the development of these aspects could also affect the development of tourism in Sipoonkorpi.

Based on the results of this study, the Finnish Forest and Park Service can plan development actions in the Sipoonkorpi national park which will increase its usability from the perspective of nature tourism businesses but it is also probable that these actions would increase its usability from the perspective of other visitors. In addition it would open a dialogue between nature tourism businesses and the Finnish Forest and Park Service about the development of Sipoonkorpi national park.

Key words: nature tourism, national park, Sipoonkorpi, development research, Nuuksio

Sisällys

1	Johdanto	7
1.1	Haastattelurungon muokkaaminen	8
1.2	Haastattelujen suorittaminen	10
1.3	Opinnäytetyön rakenne	10
2	Luontomatkailu Kansallispuistoissa	10
2.1	Matkailun vaikutus ympäristöön	10
2.2	Luontomatkailu	11
2.2.1	Aktiivinen ja passiivinen luontomatkailu	12
2.2.2	Luontomatkailun trendikkyys	13
2.3	Kansallispuistot	13
2.4	Kansallispuistojen historia	14
2.4.1	Kansallispuistoihin liittyvät järjestöt	15
2.4.2	Suomen kansallispuistot	15
2.5	Kansallispuistot matkakohteina	18
2.6	Matkailutoiminnot ja sen rajoitukset	18
3	Tutkimus	20
3.1	Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset	20
3.2	Tutkimuksen suorittaminen	20
3.3	Laadullinen ja määrällinen tutkimus	21
3.4	Tutkimusmenetelmät	22
3.4.1	Teemahaastattelu	22
3.4.2	Syvähaastattelu	23
3.5	Tutkimuksen toteutuksen suunnittelu ja aineiston hankinta	23
3.6	Haastattelujen toteuttaminen	24
3.7	Parannusehdotuksia	25
4	Tutkimustulokset haastattelujen perusteella	25
4.1	Sipoonkorven kansallispuisto ja kävijätutkimus 2009	25
4.2	Nuuksion kansallispuisto ja kävijätutkimus 2009-2010	30
4.3	Sipoonkorven ja Nuuksion erot	36
4.4	Potentiaaliset toimijat	37
4.4.1	Nuuksion alueella jo toimivat Metsähallituksen yhteistyökumppanit ..	38
4.4.2	Sipoonkorven alueella jo toimivat matkailualan yritykset	41
5	Johtopäätökset	41
5.1	Ketkä ovat potentiaalisia toimijoita Sipoonkorven kansallispuistossa	43
5.2	Jatkotutkimusaiheita	43
	Lähteet	44

Kuvat	47
Liitteet	48

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä aiheena on Sipoonkorven kansallispuiston luontomatkailupalvelujen kehittäminen yritysten näkökulmasta. Sipoonkorven kansallispuisto on Suomen uusimpia kansallispuistoja, jonka infrastruktuuri on yhä hyvin keskeneräistä. Tämän vuoksi lähdin selvittämään, mitä toimenpiteitä Sipoonkorvessa tulisi tehdä, jotta se soveltuisi paremmin luontomatkailuyritysten käyttöön. Tutkimukseni toteutin haastatteluiden muodossa ja haastateltavat olivat luontomatkailualan ammattilaisia Uudenmaan alueelta sekä Metsähallituksen sopimusyrittäjiä Nuuksion kansallispuistossa.

Luontomatkailulla tarkoitetaan matkailua, jonka päävetovoimana on luonto itse sekä sellaiset toiminnot, mitkä luonto itsessään mahdollistaa. Tämä pitää sisällään kaiken ohjautuista sienijä ja marjaretkistä luonnossa hiljentymiseen, kalliokiipeilyyn sekä pitkiin vaelluksiin erämaassa. (Hemmi 2005, 333)

Työn toimeksiantajana oli Metsähallitus. Lähestyin asiaa siten, että haastateltavaksi valitsemani yritykset ja yrittäjät jakautuvat kolmeen ryhmään:

1. Ryhmä: Metsähallituksen sopimusyritykset, jotka toimivat tällä hetkellä Nuuksion alueella.
2. Ryhmä: Sipoonkorven alueella toimivat matkailupalveluita ja muita, matkailua edistäviä palveluita, tuottavat yritykset.
3. Ryhmä: Muualla toimivat matkailupalveluita ja muita, matkailua edistäviä palveluita, tuottavat yritykset, jotka, oman arvioni mukaan, voisivat toimia myös Sipoonkorven alueella

Tutkimuksen toteutusta suunnitellessani tuli kuitenkin ilmi, että ryhmien 2 ja 3 paikantaminen on hyvin hankalaa ja pitkään vaikutti jopa siltä, ettei ryhmän 2 yrityksiä edes ole. Tästä syystä tutkimukseni lopulta keskittyi ainoastaan Nuuksiossa toimiviin, Metsähallituksen sopimusyrityksiin.

Nuuksion kansallispuisto tulee opinnäytetyössäni usein esille myös muissa yhteyksissä, sillä se toimii Sipoonkorven vertailukohteena työssäni. Syyt tähän ovat ilmeiset, ovathan nämä kaksi pääkaupunkiseudun suurimmat yksittäiset rakentamattomat metsävyöhykkeet sekä alueen ainoat kansallispuistot. Yhdessä nämä toimivat merkittävimpinä virkistysalueina pääkaupunkiseudulle. Nuuksion kävijämäärät ovat kuitenkin tällä hetkellä moninkertaiset verrattuna Sipoonkorpeen, johtuen alueen pitemmästä historiasta kansallispuistona ja suuremmasta tunnettuudesta.

Tutkimukseni pohjautuu suurelta osin Sipoonkorven kävijätutkimukseen vuodelta 2009, jossa on selvitetty alueen kävijöiden kokemuksia silloisesta Sipoonkorven luonnonsuojelualueesta ja sen kehitystarpeista. Tutkimuksen perusteella monet käyttäjät toivovat sen säilyvän kehittämättömänä, alhaisten kävijämäärien puistona, mutta tämän toteutuminen tutkimukseni näkökulmasta ei ole toivottavaa.

Sipoonkorven alue on tällä hetkellä hyvin kehittämätöntä ja Metsähallitus vasta valmistelelee siihen kohdistuvia kehitystoimia ja infrastruktuurin rakentamista. Tällä hetkellä siellä tapahtuva luonto- tai muu matkailutoiminta on lähes olematonta, minkä vuoksi tutkimukseni on hyvin ajoitettu pohjustamaan kehitystarpeita ja niitä toimia, jotka on toteutettava, jotta alueelle saadaan tuottavaa luontomatkailutoimintaa, luontoa itseään vaarantamatta. Metsähallituksen käyttämän määritelmän mukaan jo luontomatkailu terminä tarkoittaa matkailua, jossa huomioidaan luonnon suojeleminen ja säilyminen sekä paikallisen talouden tukeminen. Lisäksi luontomatkailun sivistävä vaikutus voi edistää luontoa arvostavaa ajattelutapaa, minkä laajamittainen leviäminen on kaikkien etujen mukaista. (Hemmi 2005, 328-329)

Tutkimukseni tavoitteena oli tehdä alkuselvitystä ja kartoitusta Sipoonkorven alueen luontomatkailupotentiaalista ja luontomatkailuyrittäjien kiinnostuksesta laajentaa toimintaansa ko. alueelle sekä, mitä kehitystoimia kansallispuistolta vaaditaan soveltuakseen luontomatkailuyritysten käyttöön. Ensisijaisesti tavoitteena oli selvittää Nuuksion kansallispuistossa toimivien, Metsähallituksen yhteistyökumppanien, matkailuyrittäjien kiinnostusta laajentaa toimintaansa Sipoonkorpeen. Lisäksi tavoitteena oli selvittää alueella jo toimivien matkailuyrittäjien halua aloittaa yhteistyö Metsähallituksena kanssa ja kolmantena kohteena olivat muut Uudenmaan luontomatkailuyrittäjät, jotka saattaisivat olla kiinnostuneita Sipoonkorvessa toimimisesta.

1.1 Haastattelurungon muokkaaminen

Haastattelun kysymykset perustuivat Metsähallitukselta saamaani yritystutkimuslomakkeeseen, joka oli toteutettu Pyhä-Luoston kansallispuistossa. Muokkasin kysymyksiä sopivammiksi opinnäytetyöni aiheeseen Sipoonkorven kansallispuistoon sekä henkilökohtaiseen teemahaastatteluun. Kysymykset jakautuivat yhdeksään osa-alueeseen:

1 Taustatiedot yrityksestä

2 Asiakkaat

3 Henkilöstö

4 Sipoonkorven alue

5 Yleinen toimintaympäristö ja matkailuyritysten välinen yhteistyö vuonna 2010

6 Yhteistyö Metsähallituksen ja yrityksen välillä vuonna 2010

7 Kestävä luontomatkailu

8 Tulevaisuus

9 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle.

Näistä "Taustatiedot yrityksestä" osa-alueetta ei tarvinnut muokata lainkaan, "asiakkaat" osa-alueeseen lisäsin kysymyksen: Ovatko asiakkaanne esittäneet toiveita toiminnasta myös Nuuksion ulkopuolella, johon vastausvaihtoehdoiksi tarjosin "a. Sipoonkorpi" ja "b. Muu, mikä". Henkilöstöä koskevia kysymyksiä muokkasin yksityiskohtien osalta, kuten vastausvaihtoehdot asuinkuntaa koskevissa kysymyksissä. Lisäsin myös kysymyksen: Millainen tuntemus yrityksen henkilöstöllä on seuraavista asioista: 1. Kansallispuistot Suomessa. 2. Suomen luonto yleisesti. 3. Sipoonkorven luonto, johon vastausvaihtoehdot olivat asteikolla 5-1, jossa 5 tarkoitti erittäin hyvää tuntemusta ja 1 erittäin huonoa tuntemusta.

Alueellisia kysymyksiä Sipoonkorvesta oli hankalaa suunnitella ennalta, sillä haastateltavat tulisivat olemaan Nuuksiossa toimivia luontomatkailuyrityksiä, joiden Sipoonkorven tuntemusta ei ennalta voinut tietää. Tämän vuoksi muokkasin rakenteellisia palveluita koskevia kysymyksiä lisäämällä kysymyksen: tunneteko Sipoonkorven tämän hetkisen varustelutason. Lisäksi lisäsin avoimen kysymyksen, selvittääkseni vastaajayrityksen mielipiteitä, ehdotuksia ja toiveita Sipoonkorven infrastruktuurin parantamiseksi heidän toimintansa näkökulmasta. Itse haastattelutilanteessa toivoin myös saavani muuta tietoa avoimien kysymysten sekä keskustelun kautta.

Yleistä toimintaympäristöä ja matkailuyritysten välistä yhteistyötä vuonna 2010 koskevia kysymyksiä muokkasin melko laajasti. Kysymykset 27-29 sekä 31 muokkasin kaksiosaisiksi, jossa ensimmäisessä kysyttiin yritysten välisestä yhteistyöstä Nuuksion alueella ja jälkimmäisessä Sipoonkorven alueella. Lisäksi lisäsin toisen osan kysymykseen, jossa selvitettiin yhteistyön tärkeyttä yrityksen menestyksen kannalta, jolla halusin selvittää, millaista yhteistyötä vastaajayritys toivoisi muiden Sipoonkorven yritysten kanssa.

Kysymyksiä, jotka koskivat yhteistyötä yrityksen ja Metsähallituksen välillä, ei tarvinnut muokata kovin paljoa. Osan kysymyksistä jaoin kaksiosaisiksi, joissa toisessa selvitettiin tilannetta Nuuksion kohdalta ja toisessa Sipoonkorven osalta. Kestävän luontomatkailun kysymyksiä en nähnyt syytä muokata millään tavalla ja tulevaisuutta koskevia kysymyksiä tarvitsi muokata vain alueen suhteen.

1.2 Haastattelujen suorittaminen

Haastattelutilanteet etenivät siten, että kävimme haastateltavan kanssa lävitse kaavakkeen kysymykset järjestyksessä, mutta se ei rajoittanut läpikäytäviä asioita, joten esitin tarvittaessa omia tarkentavia kysymyksiä ja annoin haastateltavalle myös mahdollisuuden laajentaa vastaustaan kaavakkeessa olleen kysymyksen ulkopuolelle, mikäli hän koki sen tarpeellisena. Haastattelut käytiin kasvotusten, sillä uskoin tällä tavoin saavani parhaiten tietoa haastateltavilta. Kirjasin kaavakkeeseen muistiinpanoja avoimiin kysymyksiin ja tarkennuksia monivalintakysymyksiin, tämän lisäksi äänitin haastattelut, jolloin haastattelujen purkuvaiheessa olisi mahdollisimman vähän informaatiohävikkiä.

1.3 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyöni jakautuu viiteen osaan. Ensimmäinen osa on johdanto, jossa selvitän lyhyesti työni ja tutkimukseni tavoitteet ja ne keinot, joilla pyrin nämä tavoitteet saavuttamaan. Toinen osa avaa luontomatkailun sekä kansallispuistojen käsitteitä. Käyn läpi matkailun vaikutusta ympäristöön ja sitä, miten tämä on johtanut luontomatkailun sekä kestävän matkailun kehittämiseen. Kerron myös kansallispuistojen lyhyestä historiasta, niitä ylläpitävistä toimijoista ja järjestöistä sekä niitä ja niissä tapahtuvaa matkailua koskevista säännöistä ja rajoitteista. Kolmannessa osassa selvitän tutkimukseeni liittyviä taustoja: Miten toteutin tutkimuksen, ja miksi toteutin sen juuri valitsemallani tavalla, sekä miten valmistelin haastattelut ja tutkimuslomakkeen ja lopuksi annan itselleni kritiikkiä tekemistäni valinnoista. Neljäs osa käsittää itse tutkimustulokset. Esittelen ensin tarkemmin tutkimuksessa käsittelemäni toimintaympäristöä, eli Sipoonkorven kansallispuistoa sekä sen verrokkia Nuuksion kansallispuistoa, haastattelema yrityksiäni ja heidän toimintaansa. Lopulta käyn läpi tutkimustuloksiani tässä kontekstissa. Viides osa käsittää tutkimuksestani seuranneet johtopäätökset luontomatkailun kehittämisestä Sipoonkorven kansallispuistossa, luontoyritysten näkökulmasta.

2 Luontomatkailu Kansallispuistoissa

2.1 Matkailun vaikutus ympäristöön

Matkailu itsessään vaikuttaa aina kuluttavasti ympäristöön. Matkailualan yrityksiä on kannettava vastuunsa tämän kulumisen minimoinnissa sekä sen seurauksien ennakoinnissa ja korjaamisessa. Koska kansallispuistot ovat virkistäytymis- ja matkailukohteen lisäksi luonnonsuojelualueita, tämä vastuu on kansallispuistoihin kohdistuvassa matkailussa vielä suurempi. Siksi sen tulisi tulla esille lähtökohtaisesti osana matkailuyrittäjien toimintaperiaatteita ja toimintaa. Kansallispuistot ovat myös aina tärkeä osa sen alueen kulttuuriperimää, missä ne sijaitsevat. Kaupallisesta näkökulmasta tämä tarkoittaa vastuun lisäksi myös etua matkai-

luyrittäjille, jolloin kansallispuistoympäristön säilyminen liki luonnollisessa tilassaan tulisi olla yrittäjille ylpeyden aihe ja tavoiteltava asioiden tila.

Käytännössä tämä tarkoittaa toisaalta myös vierailijoiden määrän kontrolloimista, sillä suuret ihmismäärät, erityisesti jos ihmisten määrä on jatkuvasti suuri, tekevät aina, tahtomattaan-kin, enemmän vahinkoa. (Hemmi 2005, 42-43.) Tämä vahinko johtuu tallauksesta, eli matkailijoiden ja heidän käyttämiensä ajoneuvojen aiheuttamasta maanpinnan kulutuksesta ja kohdistuu lähinnä kasvillisuuteen ja maastoon sekä sen myötä myös alueen eliöihin ja eläimistöön. Vieraiden teot ja valinnat ovatkin suurimmassa roolissa ympäristön kulumisessa. Matkailuyrittäjä ei tietenkään voi sataprosenttisesti hallita sitä, mitä ja miten hänen asiakkaansa toimivat, mutta pyrkimyksenä tulisi olla ohjata asiakkaiden ajattelutapaa sellaiseen suuntaan, että he haluavat itse minimoida oman vierailunsa aiheuttaman vahingon ympäristölle. Matkailu kansallispuistoympäristöön tai muuhun luontoympäristöön voi parhaimmillaan olla vieraille virkistymisen ja rentoutumisen lisäksi sivistävä kokemus. (Hemmi 2005, 328-329.)

2.2 Luontomatkailu

Luontomatkailu on käsitteenä monipuolinen ja termiä onkin käytetty tarkoitettaessa eri asioita eri yhteyksissä ja -julkaisuissa. Myös termin historiasta ollaan suuresti eri mieltä tutkijoiden keskuudessa. Toisten tutkijoiden mielestä sen historia alkaa vasta 1980-luvun lopulta, kun taas toisessa ääripäässä sen juuret nähdään 1700-luvun filosofin, Jean-Jacques Rousseau'n ja muiden aikalaisten, luonnon ihailussa, joka herätti eurooppalaisen yhteiskuntaeliitin kiinnostuksen matkustaa luonnon pariin. (Fennell 2008, 17-19.)

Termit luonto- ja ekomatkailu ilmenevät eri asiayhteyksissä hieman eri asioita tarkoittavina alan kirjallisuudessa ja termit risteävät usein. Esimerkiksi Fennellin teoksessa "Ecotourism" (Fennell 2008, 20.) nämä erotellaan toisistaan seuraavalla tavalla:

"Luontomatkailu-termi pitää sisällään kaiken luontoon liittyvän matkailun: massaturismin, seikkailumatkailun, luontoa vähän kuormittavan -matkailun ja ekomatkailun. Luontomatkailu tarkoittaa matkailua, jonka tarkoituksena on nauttia kehittämättömistä luonnollisista alueista tai villieläimistä."

"Ekomatkailu on luontoa vähän kuormittavaa matkailua, joka edistää eri kasvi- ja eläinlajien sekä elinympäristöjen huoltoa joko suoralla osallistumisella luonnonsuojeluun ja/tai epäsuorasti tuomalla tarpeeksi rahaa paikallisille yhteisöille, jotta luonnonsuojelu nähtäisiin myös rahallisesti kannattavana toimintana."

Jorma Hemmin teoksessa, "Matkailu, ympäristö, luonto - osa 1" (Hemmi 2005, 334), esitetään yhtenä mahdollisena, kaiken kattavana määritelmänä luontomatkailulle seuraavaa: "Luontomatkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolelle (matkailun määritelmä) tutustuakseen elottomaan ja elolliseen luontoon ('biologinen luonto'), voidakseen ymmärtää sen prosesseja ('ekologinen luonto'), kehittääkseen eettisesti kestävämpää ekologis-humanistista luontosuhdettaan (ympäristöfilosofia) ja nauttiakseen luontoelämyksestä ja josta luontomatkailuyrittäjät saavat toimeentulonsa (luontomatkailuelinkeino)." Ekoturismilla puolestaan tarkoitetaan Hemmin mukaan luontomatkailua, jossa matkustetaan luontokohteisiin, jossa "-- matkailutulojen ja matkailun tuomien työtilaisuuksien avulla pyritään samanaikaisesti edistämään luonnonsuojelua ja paikallista taloudellista kehitystä --" (Hemmi 2005, 352.) ja "--käytännössä näistä syistä ekomatkailu liitetään useimmiten kehitysmaiden matkailun kehittämiseen, mutta termi on näkyvästi esillä myös hyvinvointivaltioissa--". (Hemmi 2005, 352.)

Opinnäytetyössäni käytän kuitenkin The International Ecotourism Societyn (TIES) määritelmää luonto- ja ekomatkailusta, jota myös toimeksiantajani, Metsähallitus, käyttää omassa toiminnassaan. Aiheen monimutkaistamisen välttämiseksi en erottele näitä kahta toisistaan. Koska Suomen kansallispuistoja suojellaan jo lain puitteissa ja niissä tapahtuvaan matkailutoimintaan kohdistuu tiettyjä luonnonsuojelullisia rajoituksia, ei ollut syytä tämän opinnäytetyön viitekehyksessä eritellä näitä kahta termiä. TIES määrittelee luonto- ja ekomatkailun sellaisena matkailuna, jossa luonto sellaisenaan, omine vetovoimatekijöineen, on matkailun keskiössä. Luonnonsuojelu sekä ympäristö- ja kulttuuriarvot ovat tärkeä osa luontomatkailun taustalla olevaa ajatusmaailmaa ja se nähdään luonnonsuojelua edistävänä sekä sivistävänä toimintana. Palvelujen tuotannossa suositaan mahdollisimman paljon paikallista taloutta. Luontomatkailupalvelujen katsotaan olevan sellaisia, jotka mahdollistavat luonto- ja kulttuurielämyksiä, joiden toteuttaminen ilman palveluntuottajaa on vaikeata tai mahdotonta. (Metsähallitus: Luontomatkailun määritelmä.)

2.2.1 Aktiivinen ja passiivinen luontomatkailu

Aktiivisella luontomatkailulla tarkoitan opinnäytetyössäni toiminnallista luontomatkailua: pyöräily, kalastus, kalliokiipeily, marjojen- ja sienien poiminta, safarit sekä muut toiminnot, missä luonto toimii ensisijaisesti toimintaympäristönä sekä mahdollistajana ja toiminta itsessään on matkailijan pääasiallinen motiivi. Se onkin näin rinnastettavissa seikkailumatkailuun, jonka Hemmi määrittelee, teoksessaan (Hemmi 2005, 357.) matkailuna, jonka tarkoituksena on saada voimakkaita elämyksiä oman, vapaaehtoisen tekemisen kautta ja jotka mahdollistaa jännittävät, kenties epätavalliset ja joissain tapauksissa vaaralliset harrastukset. Kuitenkin, Suomen ja varsinkin etelä Suomen kansallispuistoissa mahdolliset, ja suurempaa yleisöä kiinnostavat, seikkailu- tai aktiiviset luontomatkailutoiminnot, osuvat paremmin "pehmeän seik-

kailumatkailun” määritelmään, jossa motiivina on samalla tavalla luonnossa harrastamisesta saatavat elämykset, mutta jossa aktiviteetit ovat jännittäviä, mutta eivät erityisen vaarallisia. (Hemmi 2005, 357-360.)

Passiivisella luontomatkaillulla tarkoitan puolestaan luontomatkaillua, jossa luonto ja ympäristö itsessään on pääasiallinen motiivi matkailijalle ja matkailun tavoitteena on rentoutuminen ja rauhoittuminen. Passiivinen luontomatkaillu nivoutuu myös suuresti hyvinvointimatkailluun ja se nähdään tärkeänä vetovoimatekijänä Suomeen suuntautuvassa matkailussa ja se onkin yksi Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) tuoteteemoista. (MEK: Hyvinvointimatkaillu.)

2.2.2 Luontomatkaillun trendikkyys

Matkaillu ja turismi ovat viimeisen kuuden vuosikymmenen ajan olleet yksi nopeitten kasvavista aloista maailmassa. Vaikka maailman talouden heikkenemisestä johtuen, vuoden 2009 tulokset olivat heikkoja, sitä edelsi neljän vuoden voimakas kasvu, josta voidaan päätellä, ettei matkailuala ole kuolemassa lähivuosina ja että ihmiset haluavat yhä matkustaa. Taloudellisen ahdingon vuoksi matkakohteissa ja matkojen pituuksissa saattaa esiintyä muutoksia. (UNWTO: Tourism Highlights 2010.)

Sen lisäksi, että matkailuala itsessään on, varsinkin viimeisen 15-20 vuoden aikana, kasvattanut tulostaan tasaisesti jo vuosikymmeniä, on luontomatkaillu kokenut myös suurta kasvua. Bell, Tyrväinen, Sievänen, Pröbstl & Simpson sanovat julkaisussaan (2007, 8.), että vuodesta 2004 vuoteen 2005 kasvoi kansainvälisten matkailijoiden määrä 5,5 %:lla ja luontomatkaillun tulos kasvoi kuusinkertaisella tahdilla muuhun matkailuun nähden. Luontomatkaillun, ja erityisesti kansallispuistojen, suosio on kasvanut myös Suomessa merkittävästi ja tasaisesti 90-luvulta saakka. Riikka Puhakan julkaisun, ”Kansallispuistot murroksessa”, mukaan kansallispuistojen keskimääräinen käyntikertojen määrä noin kaksinkertaistui 90-luvulla ja kasvu jatkui tasaisempana 2000-luvulla, vuonna 2006 Suomen kansallispuistoissa tilastoitiin yhteensä n. 1,6 miljoonaa käyntikertaa.

2.3 Kansallispuistot

The International Union for Conservation of Nature (IUCN) -järjestö jakaa suojelualueet kuuteen eri kategoriaan, joista kategoria II edustaa kansallispuistot. Järjestön lyhyt määritelmä kansallispuistoille on: ”Protected area managed mainly for ecosystem protection and recreation” (Eagles, Haynes & McCool 2002, 10.), eli suojelualue, jonka pääasiallinen tarkoitus on ekosysteemin turvaaminen ja virkistyskäyttö.

Tarkemmin määriteltynä kansallispuistoilla tarkoitetaan valtion maille perustettuja, yli 1 000 hehtaarin luonnonsuojelualueita. Niiden ensisijaisena tarkoituksena on turvata luonnon mo-

nimuotoisuutta ja laajoja ekologisia prosesseja, mukaan lukien alueelle luonnolliset eläimet ja ekosysteemit. Ne ovat myös ympäristöönsä nähden kulttuurillisesti, tieteellisesti ja hengellisesti merkittäviä alueita. Ne edustavat tyyppillistä luontoa, luonnollisessa, tai liki luonnollisessa, tilassaan, mutta sisältävät usein myös kansallismaisemiksi luokiteltavia alueita sekä merkittäviä luonnonnähtävyyksiä. Olennaista on myös se, että kansallispuistot ovat kaikille avoimia alueita, joiden roolia virkistys- ja matkailukäytössä ei tule vähätellä tai unohtaa. (Metsähallitus: Kansallispuistot. WCPA: Categories system for protected areas task force.)

2.4 Kansallispuistojen historia

Suojelualueilla tai alueilla, jotka on jätetty luontaiseen tilaansa, luonnonvarojen suojelua varten, on pitkä historia. Joidenkin historioitsijoiden mukaan Intiassa on tehty näin jo kaksi tuhatta vuotta sitten (Eagles, Haynes & McCool 2002, 5.). Myös Euroopassa on ollut suojattuja alueita rikkaiden ja vaikutusvaltaisten ihmisten metsästyskäyttöön jo n. 1000 vuotta sitten. Hitaasti nämä metsästysalueet siirtyivät yleiseen käyttöön ja tästä voidaan katsoa alkaneen nykyaikaisen kansallispuiston historia. 1800-luvulla, jolloin kansallispuiston käsite alkoi muodostua runoissa ja taiteessa, kunnes Yhdysvalloissa 1872 asetettiin laki Yellowstonen alueesta "yleisenä puistona tai huvialueena ihmisten huviksi ja hyödyksi", jota pidetään ensimmäisenä todellisena kansallispuistona (Eagles, Haynes & McCool 2002, 6.). 1800-luvun loppupuolella perustettiin vastaavankaltaisia alueita myös muualla maailmassa: Australiassa, Uudessa Seelannissa, Kanadassa ja Etelä-Afrikassa. Näitä puistoja yhdisti se, että ne olivat valtion toimesta luotuja, ne olivat laajoja alueita, jotka sisälsivät suhteellisen luonnontilaisia ympäristöjä ja olivat avoimia kaikille kävijöille. Puistojen lukumäärän kasvettua tuli tarpeelliseksi perustaa rakenteellisia hallinto-organisaatioita johtamaan ja hallinnoimaan puistoja. 1900-luvun alkupuoliskolla syntyivät ensimmäiset tällaiset organisaatiot Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Tänä päivänä kansallispuistoja, ja muita suojelualueita, yhdistävänä kansainvälisenä järjestönä toimii "World Commission on Protected Areas" (WCPA) ja sen kattojärjestö "The International Union for Conservation of Nature" (IUCN). (Eagles, Haynes & McCool 2002, 5-10.)

Suomessa kansallispuistojen historia alkaa 1800-luvun loppupuolelta, jolloin eri tieteelliset seurat ja yhdistykset tekivät senaatille aloitteita luonnonsuojelualueista, jotka eivät kuitenkaan, poliittisen epävakauden vuoksi, edenneet. Samoihin aikoihin yksityiset henkilöt ja yhdistykset kuitenkin aloittivat pienimuotoista suojelualue toimintaa ja vuodesta 1903 metsähallitus rauhoitti lisää metsäalueita sekä perusti kansallis- ja luonnonpuistoja. Tuolloin kansallis- ja luonnonpuiston roolit erotettiin toisistaan siten, että kansallispuistojen rooli nähtiin virkistys- ja matkailukohteina, kun taas luonnonpuistot tarkoitettiin palvelemaan lähinnä tieteellisiä tarkoituspäriä ja liikkuminen sekä niiden käyttö oli hyvin tarkasti rajattua. 1930-luvulla pitkään kestänyt luonnonsuojelulakikeskustelu johti viimein tuloksiin ja vuonna 1938 perustettiin valtion maille neljä kansallispuistoa ja kuusi luonnonpuistoa. Kansallispuistojen perusta-

miseen liittyi poliittinen kiista luonnonsuojelun yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä sen käytännön toteutumisen ehdoista, tuolloin luonnonsuojeluun kohdistunut vastustus liittyi suorasti Suomessa yhä merkittävään metsäteollisuuden ja haluttomuuteen rajoittaa maan taloudellista kehitystä. Näistä kansallis- ja luonnonpuistoista valtaosa tosin menetettiin jatkosotaa seuranneissa aluemenetyksissä ja seuraavan kerran Suomeen perustettiin kaksitoista luonnonpuistoa ja seitsemän kansallispuistoa metsähallituksen omistamille maille vuonna 1956. Jo aivan ensimmäisten kansallispuistojen perustamisesta lähtien niillä on katsottu olevan kaksi roolia suomalaisessa yhteiskunnassa: luonnonsuojelullinen merkitys sekä matkailullinen ja virkistysellinen merkitys. (Puhakka 2007, 13; 92-96.)

2.4.1 Kansallispuistoihin liittyvät järjestöt

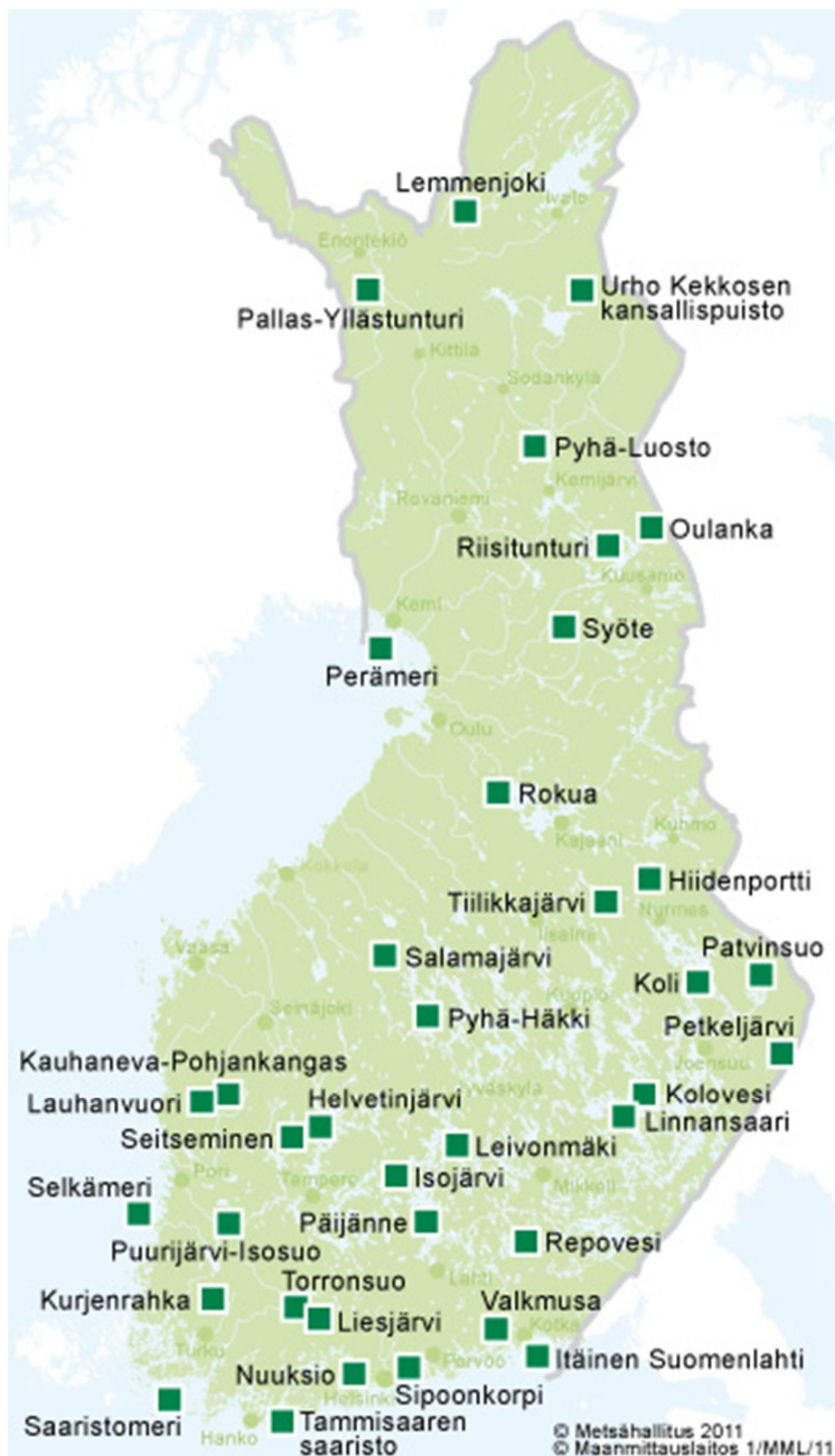
Metsähallitus on Suomen valtion liikelaitos, joka hallinnoi ja harjoittaa liiketoimintaa valtion omistamilla metsäalueilla. Metsähallituksen liiketoimintaa ovat metsätalous, luontomatkailupalvelut ja vuokramökkitoiminta sekä tontti- ja metsäkiinteistökauppa. Hallinnollista toimintaa ovat tulosalue luontopalvelut, joka sisältää uhanalaisten lajien suojelun, luonnonsuojelun ja retkeilyalueiden, kuten kansallispuistojen, hoitaminen ja retkeilypalvelujen tuottaminen näille. Lisäksi metsästys- ja kalastustoiminnan säätely sekä hallinta, kuten lupien myöntäminen ja saalismäärien seuranta, on luontopalvelujen toimialaa. Metsähallituksen luontopalvelut on vastuussa lähes kaikista Suomen suojelualueista ja niiden luonto- ja kulttuuriympäristöjen hoidosta. He hoitavat kaikkia Suomen 35 kansallispuistoa, 19 luonnonpuistoa, 7 valtion retkeilyaluetta ja lähes 500 muuta luonnonsuojelualuetta. (Metsähallitus: Luontopalvelut.)

The World Commission on Protected Areas (WCPA) toimii kansainvälisenä suojelualueiden verkostona. Se toimii The International Union for Conservation of Nature (IUCN) suojelualueohjelman hallinnoimana ja sillä on yli 1400 jäsentä 140 maassa. Järjestö toimii lähinnä strategisen neuvonantajan roolissa hallituksille ja muille tahoille sekä pyrkii edistämään luonnonsuojelua ja luonnonsuojelualueiden kehitystä tarjoamalla näille työkaluja, tietoa ja osaaamista. Omien sanojensa mukaan, se pyrkii hallinnoimaan ja edustamaan tehokkaasti maailmanlaajuisia suojelualueiden verkostoa osana IUCN:n tehtävää. (WCPA: About WCPA)

2.4.2 Suomen kansallispuistot

Tällä hetkellä Suomessa on 37 kansallispuistoa (Kuva 1.), joista Sipoonkorven ja Selkämeren kansallispuistot ovat viimeisimmät ja joiden kokonaispinta-ala on 978 900 hehtaaria. Kansallispuistoja on ympäri Suomea, mutta suurimmat näistä sijaitsevat maan pohjoisosissa. Suurimmat ovat Lemmenjoki, Urho Kekkosen kansallispuistot ja Pallas-Yllästunturi, nämä ovat samalla myös maamme kaikkein pohjoisimmat kansallispuistot. (Ympäristöministeriö: Suomen

kansallis- ja luonnonpuistot. Metsähallitus: Lemmenjoki. Metsähallitus: Pyhä-Luosto. Metsähallitus: Urho Kekkosen kansallispuisto.)

Kuva 1: Suomen kansallispuistot kartalla (Suomen kansallispuistot -kartta 2012.)

2.5 Kansallispuistot matkakohteina

Kaikista eri suojelualueiden tyypeistä, kansallispuistot ovat matkailualan kannalta kiinnostavimpia, sillä kansallispuistojen käyttötarkoituksissa on mainittu virkistys- ja matkailukäyttö. Lisäksi nämä ovat usein maisemiltaan ja tarjoamiltaan puitteiltaan eniten matkailijaa kiinnostavia luontokohteita. Mutta koska kansallispuistoihin kohdistuu tiettyjä rajoituksia ja vaatimuksia, on nämä toimintaa säätelevät rajoitukset otettava huomioon puistoihin suunnatussa matkailutoiminnassa. Kansallispuistojen luonnon ja kulttuuriperinnön suojelua onkin matkailun kannalta pidettävä itsestäänselvyytenä ja matkailutoiminnan tulee rakentua näiden periaatteiden ympärille. Kaiken kansallispuistoissa tapahtuvan matkailutoiminnan tulee olla sellaista, joka omalta osaltaan edistää matkailijoiden luonnon tuntemusta ja luontoharrastusta. Muunlainen kuin näihin periaatteisiin tukeutuva matkailutoiminta ei sovellu kansallispuistoihin. Tätä valvotaan Suomen kansallispuistoissa metsähallituksen toimesta siten, että matkailuyrittäjien toiminta puistoissa, tai muilla metsähallituksen alueilla, vaatii sopimuksen yrityksen ja metsähallituksen välille, jossa osapuolet ovat sopineet menettelytavoista sekä metsähallituksen perimistä palveluiden käyttömaksuista. (Borg, Kivi & Partti 2002, 59; Hemmi 2005, 223-225.)

Kansallispuistoissa itsessään, matkailuyrittäjien, matkailijoiden ja retkeilijöiden käyttämät rakennukset ja alueet on useimmiten keskitetty kansallispuiston alueen reunamille, joko sen sisä- tai ulkopuolelle, siten, että niiden aiheuttama, puistoon kohdistuva, vahinko voidaan minimoida. Tasokkaammat majoituspalvelut ja muut raskaammat palvelualan yksiköt sijoittuvat aina puiston ulkopuolelle. (Hemmi 2005, 223-225.)

2.6 Matkailutoiminnot ja sen rajoitukset

Kaikilla suojelualueilla, myös kansallispuistoissa, tapahtuvaa liikkumista, matkailua ja muuta virkistyskäyttöä tarkkaillaan ja rajoitetaan suojelun asettamien vaatimuksien mukaan. Jokaisen suojelukohteen ja kansallispuiston kohdalla määritellään erikseen sen kestävät virkistystavat ja kestävä virkistyskäytön rajat. Jokamiehenoikeudet koskevat myös suojelualueita, mutta suojelukäyttö saattaa asettaa joitain rajoituksia myös näihin, kuten esimerkiksi leiriytymiseen. Muu käyttö, joka ei osu jokamiehenoikeuksien piiriin, vaatii aina Metsähallituksen luvan. Tällaiseen toimintaan lasketaan kaupallinen matkailukäyttö. Kansallispuiston alueella tapahtuva matkailutoiminta edellyttää selkeitä toimintaperiaatteita ja Metsähallituksen sekä matkailuyrittäjän kanssa rakennettua kumppanuutta, joka mahdollistaa myös suojelualueiden ja luontomatkailun kehittämisen. (Metsähallitus: Suojelualueiden virkistyskäyttöä luontoarvo- ja vaarantamatta.)

Ympäristöministeriö teki vuonna 2003 periaatepäätöksen luontomatkailun kehittämisestä ja heidän arvionsa mukaan luontomatkailun tuolloin työllistämä ihmismäärä voitaisiin kaksinkertaistaa 2010 mennessä. Arvio tämän periaatepäätöksen toteutumisesta valmistuu vuoden 2011 aikana. Kansallispuistoihin liittyviä toimenpidepäätöksiä, jotka valtioneuvosto hyväksyi, oli esimerkiksi päätös parantaa luonnonsuojelualueiden virkistys- ja luontomatkailukäytön edellytyksiä. Lisäksi Nuuksion kansallispuistosta haluttiin kehittää luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun markkinoinnin välineenä niin kotimaan- kuin ulkomailta saapuvan matkailun suhteen. (Ympäristöministeriö: Luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kehittäminen.)

Sipoonkorven kansallispuistoa koskee yleiset kansallispuistoja käsittelevät luonnonsuojelulain artikkelit ja lisäksi kansallispuiston perustamisesta tehdyssä laissa ilmoitetaan seuraavia rajoittavia tekijöitä:

Laki Sipoonkorven kansallispuistosta 8.4.2011/325

4 §

Liikkumisen rajoittaminen

”Osassa Sipoonkorven kansallispuistoa voidaan alueella liikkuminen tarvittaessa kieltää tai sitä rajoittaa muullakin kuin luonnonsuojelulain 18 §:n mukaisella perusteella sen mukaan kuin liikkumisen rajoittamisesta puolustusvoimien tarpeisiin erikseen säädetään.

Kansallispuiston se osa, jolla liikkuminen voidaan kieltää tai sitä rajoittaa 1 momentissa mainitulla perusteella, on merkitty tämän lain liitteenä olevaan karttaan.” (Finlex: Laki Sipoonkorven kansallispuistosta.)

Laissa mainittu kartta löytyy toisaalta opinnäytetyöstäni (kuva 2).

Matkailu suojelualueilla voi olla paitsi tuottavaa liiketoimintaa, sillä voi, ja tuleekin olla, myös olla sivistävä vaikutus. Koska jo määritelmällisesti kaikkea suojelualueilla tapahtuvaa liikkumista ja toimintaa on rajoitettu, koskee tämä luonnollisesti myös kaupallisia palveluita tarjoavia yrityksiä ja heidän asiakkaitaan. Kaikessa suojelualueilla tapahtuvassa matkailutoiminnassa tulee ottaa huomioon sen luontoon kohdistama rasitus ja pyrkiä minimoimaan se. Tämä voi tarkoittaa kaikkea, käytettävistä kulkureiteistä ja välineistä kerralla alueella vieraillevien ihmisten määrän rajoittamiseen. Noudattamalla kestäviä toimintatapoja ja tarjoamalla tietoa niistä, matkailu- ja virkistyspalveluita tarjoava yritys samalla lisää asiakkaidensa tietämystä ja mahdollisesti muuttaa heidän suhtautumistaan luontoon, siellä liikkumiseen ja sen käyttöön. IUCN:n julkaisussa ”Sustainable Tourism in Protected Areas - Guidelines for Planning and Management” mainitaan, että kestävä matkailu suojelualueilla vaatii järjestelmällistä suunnitelmaa, joka nivoutuu muihin suojelualan suunnitelmiin, kuten kasviston, eläin-

kannan ja vesistöjen suojelusuunnitelmiin. Suunnitelman toteutuminen vaatii myös aktiivista seuranta- ja hallinnointia, jotta sen tavoitteet toteutuvat toivotulla tavalla ja jotta tarvittaessa toimintaa voidaan muuttaa tai kehittää paremmin toimivaksi. Tätä suunnitelmaa noudattaessaan, suojelualueella toimivat matkailu- ja virkistyspalveluita tarjoavat yritykset voivat omalla toiminnallaan opastaa ja sivistää myös asiakkaitaan luonnon säilymisestä, luonnossa toimimisesta ja kestävästä suhtautumisesta luonnonvaroihin. (Eagles, Haynes & McCool 2002, 41-44.)

3 Tutkimus

3.1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Tutkimukseni aiheena ja tutkimusongelmana oli Sipoonkorven kansallispuiston kehittäminen luontomatkailuyritysten näkökulmasta. Tarkentavana tutkimuskysymyksenä oli, miten Sipoonkorven kansallispuistoa tulisi kehittää, jotta se soveltuisi paremmin luontomatkailuyritysten käyttöön. Sipoonkorpi on kansallispuistona hyvin uusi ja aiempien kävijätutkimusten perusteella vähän hyödynnetty luontomatkailuympäristö. Nuuksion kansallispuisto puolestaan on hyvin tunnettu ja sen kävijämäärät ovat jatkuvasti kasvaneet ja siellä toimii useita eri luontomatkailupalveluita tarjoavia yrityksiä. Näin ollen Sipoonkorven kehittämiselle löytyy jo kaksi tärkeää syytä: sen työllistävä sekä sivistävä vaikutus ja Nuuksion kävijätaakan jakaminen. (von Boehm 2009; Metsähallitus: Nuuksion kävijätutkimus 2009-2010.)

Tutkimuksen toteuttamisen mahdollistamiseksi tuli minun ensin selvittää luontomatkailuyritysten nykytilanne Sipoonkorven kansallispuistossa. Osoittautui, ettei Sipoonkorvessa sillä hetkellä toiminut ainuttakaan luontomatkailuyritystä, jolla olisi ollut yhteistyösopimus Metsähallituksen kanssa. Myöskään muita Sipoonkorvessa toimineita luontomatkailuyrityksiä en tuolloin löytänyt. Päätin keskittää tutkimukseni Nuuksiossa toimiviin luontomatkailuyrityksiin, joilla on yhteistyösopimus Metsähallituksen kanssa. Tämä siksi, että huolimatta Sipoonkorven ja Nuuksion kansallispuistojen eroavaisuuksista, ovat molemmat pääkaupunkiseudulla sijaitsevia kansallispuistoja ja niiden suhteellinen lyhyt etäisyys toisistaan tarjoaa ainakin potentiaalisen mahdollisuuden siihen, että sama yritys voisi toimia molempien kansallispuistojen alueella. Lisäksi nämä yritykset ovat tärkeimpiä asiantuntijoita luontomatkailun sekä erityisesti kansallispuistoympäristössä tapahtuvan luontomatkailun alalla pääkaupunkiseudulla.

3.2 Tutkimuksen suorittaminen

Tutkimuksen suoritin teemahaastatteluina, ottaen vaikutteita myös syvähaastattelun teoriasta, kasvotusten haastateltavien kanssa. Haastateltavat edustavat Nuuksiossa toimivia luonto-

matkailuyrityksiä, joiden valmiutta, kiinnostusta ja halukkuutta toimia myös Sipoonkorven kansallispuistossa, tutkimuksellani selvitin. Haastattelupohja rakentuu Metsähallitukselta saamani yritystutkimuslomakkeen runkoon, jonka muokkasin omaan tarkoitukseeni sopivaksi. Näin ollen haastattelu ja inhimillinen kontakti olivat merkittävässä osassa tutkimusta, saata-
van tiedon laadun takaamiseksi. Kysymyspohjana toimi kuitenkin valmis kaavake ja osa kysy-
myksistä oli selkeitä kyllä/ei kysymyksiä tai monivalinta -kysymyksiä. Haastattelutilanteet
nauhoitin sekä kirjasin vastaukset ja muistiinpanot haastattelupohjaan. Haastattelut toteutin
kevään 2012 aikana siten, että menin haastateltavien luokse. Tämän taustalla oli ajatus, että
haastateltavat tuntevat näin olonsa kotoisaksi ja vastaaminen tapahtuisi luontevammin ja
avoimemmin. Haastattelut purin siten, ettei vastauksista käy ilmi vastaajan henkilöllisyys tai
yritys, jota vastaaja edustaa, varmistaakseni näin tutkimuksen eettisyyden ja vastaajien yksi-
tyssuojan.

3.3 Laadullinen ja määrällinen tutkimus

Laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan tutkimustapaa, jossa perehdytään tarkasti rajattuun
tutkittavaan ryhmään ja tämän tutkimiseen ja jonka päämääränä on ymmärtää tutkittavaa
ryhmää, sen ympäristöä, sen toimintaa ja näiden pohjalta analysoida saatuja tuloksia. Laadul-
lisessa tutkimuksessa ei saada, eikä pyritäkään saamaan, suoria, ehdottomia tai numeraalisia
vastauksia, vaan perimmäisenä tarkoituksena on ymmärtää tutkittavaa asiaa, ryhmää tai il-
miötä. Laadullista tutkimusta voidaan hyödyntää myös silloin, kun halutaan selvittää erityisen
asiantuntijaryhmän mielipiteitä ja näkemyksiä. Laadullinen tutkimus on suosittu metodi sosio-
logisessa tutkimuksissa sekä muissa ihmisryhmiä tai toimintaympäristöjä tarkkailevissa tutki-
muksissa. (Pyörälä.)

Määrällinen tutkimus on tutkimustapa, jossa halutaan saada numeraalista tietoa tutkittavasta
asiasta. Määrällinen tutkimus nojaa nimensä mukaisesti tutkimukseen osallistuvien määrään,
jolloin saatava tieto kertoo ihmismassojen suhtautumisesta tutkittavaan asiaan. Se ei tarjoa
yksityiskohtaista tai tarkkaa tietoa tutkittavasta asiasta, vaan pelkistetysti ja numeraalisesti
ihmisten toiminnasta tai suhtautumisesta tutkittavaan asiaan. Tällaisia tutkimuksia ovat usein
esimerkiksi erilaiset asiakastyytyväisyyskyselyt. Määrälliset tutkimukset toteutetaan usein
kyselyinä, joko internetissä, paperilla, puhelimitse tai kasvokkain. (Jyväskylän yliopisto: mää-
rällinen tutkimus.)

3.4 Tutkimusmenetelmät

3.4.1 Teemahaastattelu

Teemahaastattelulla tarkoitetaan tiedonhankintametodia, jossa tutkittavan aiheen kannalta olennaiset asiat selvitetään suoraan niiltä henkilöiltä, jotka asiasta tietävät. Haastattelu toteutetaan haastattelijan aloitteesta ja haastattelu etenee useimmiten haastattelijan ehdolla, mutta haastattelutilanne pyritään kuitenkin saamaan keskustelunomaiseksi ja luontevaksi. Haastattelutilanteen luontevuuteen haastattelijalla voi vaikuttaa omilla valinnoillaan ja toimillaan esimerkiksi haastattelupaikan ja -ajan suhteen sekä pohjustamalla haastattelua kevyellä keskustelulla, joka voi liittyä haastattelun aiheeseen, mutta se voi koskea myös mitä tahansa muuta. Olennaista on se, että se saattaa keventää ilmapiiriä ennen haastattelua sekä luoda vilpittömän ja avoimen tunnelman haastattelijan ja haastateltavan välille. Itse pyrin haastatteluja tehdessäni antamaan haastateltaville mahdollisimman paljon vapautta ajan ja paikan suhteen ja useimmat haastatteluista toteutettiin haastateltavien kotona. Teemahaastattelu voi olla strukturoitu, eli rakenteellinen, puolistrukturoitu, eli puolirakenteellinen tai kokonaan avoin. Strukturoitu haastattelu tarkoittaa käytännössä lomakehaastattelua, jossa kysymykset sekä niiden muoto, vastausvaihtoehdot ja järjestys on kaikille sama. Puolistrukturoidulla haastattelulla tarkoitetaan muuten samaa, mutta ilman vastausvaihtoehtoja, jolloin haastateltavat vastaavat kysymyksiin täysin omin sanoin. Avoin haastattelu on puolestaan haastattelutilanne, missä keskustellaan haastattelijan valitsemasta aiheesta, mutta eri haastateltavien kanssa saatetaan käydä läpi eri asioita. Avoin haastattelu on tekniikaltaan hyvin lähellä syvähaastattelua ja näitä termejä saatetaankin käyttää ristiin. Syvähaastatteluun saattaa kuitenkin liittyä muitakin asioita, joita käydään läpi myöhemmin tässä luvussa. (Aaltonen & Valli 2001, 25-29)

Toteutin tutkimukseni laadullisena haastattelututkimuksena ja tekniikaksi valitsin teemahaastattelun, johon otin vaikutteita myös syvähaastattelusta. Omassa haastattelututkimuksessani oli piirteitä kaikista teemahaastattelun muodoista. Haastattelujen pohjana toimi Metsähallituksen yritystutkimuslomake, joka muokattiin kysymyksiltään aihepiiriin soveltuvaksi. Osa kysymyksistä oli monivalintakysymyksiä, joihin haastateltavat vastasivat numeraalisesti tai monivalintaisesti. Tutkimuksen tuloksien kannalta numeraalisilla vastauksilla ei kuitenkaan ollut merkitystä ja myös monivalintakysymykset toimivat lähinnä haastattelun rakennetta ohjaavana tekijänä. Suuri osa kysymyksistä oli avoimia kysymyksiä, joihin haastateltava vastasi omin sanoin. Mikäli tämän lisäksi haastattelutilanteessa tuli ilmi asioita, joita ei suoraan ollut huomioitu haastattelulomakkeessa, mutta jotka olivat tutkimuksen kannalta olennaisia tai mielenkiintoisia, käytiin ne läpi avoimena keskusteluna.

3.4.2 Syvähaastattelu

Syvähaastattelulla tarkoitetaan tiedonhankintametodia, jossa haastattelija pyrkii luomaan haastateltavalle mahdollisimman turvallisen ympäristön ja antaa haastateltavan puhua vapaasti haluamistaan aiheista, kuitenkin tarpeen mukaan ohjaten keskustelua. Syvähaastattelulle on ominaista, etteivät kysymykset ole ennalta mietittyjä, vaan haastattelu etenee haastateltavan ehdoilla. Syvähaastattelussa on myös ominaista, että haastateltavien määrä ei ole kovin suuri, mutta näiltä hankittava tiedon määrä voi olla valtava ja haastattelijan tehtäväksi jääkin rajata saatu tietoa oikealla tavalla. Metodia käytetään usein terapian työkaluna. Oma haastattelututkimukseni perustui tähän metodiin sillä tavoin, että pyrin toteuttamaan haastattelut sellaisessa ympäristössä, mikä tuntui haastateltaville luontevalta, toisin sanoen, annoin heidän päättää, missä haastattelu toteutettaisiin. Pyrin myös olemaan joustava haastateltavia ja heidän aikataulujaan kohtaan ja näin ollen luomaan itse haastattelutilanteeseen sellaisen tunnelman, jossa haastateltava suhtautuu minuun positiivisesti ja avoimesti. Siinä mielessä tutkimukseni eroaa syvähaastattelusta, että haastatteluni perustuivat valmiiseen haastattelukaavakkeeseen ja sen kaikki kysymykset käytiin kaikkien haastateltavien kanssa läpi. Nämä kysymykset eivät kuitenkaan sellaisenaan merkinneet kovinkaan paljoa tutkimukseni kannalta, vaan ne lähinnä ohjasivat keskustelua haluamiini aiheisiin. Mikäli haastateltavalla oli jotakin mielenkiintoista sanottavaa johonkin kysymykseen liittyen, esitin spontaanisti siihen liittyvän jatkokysymyksen ja jatkoimme aiheesta niin kauan kuin se oli olennaista, kunnes jatkoimme kysymyskaavakkeen mukaisesti. Haastattelut nauhoitin ja kirjoitin samalla muistiinpanoja, mutta litteroidessani vastauksia poimin tulkintaani perustietojen lisäksi avoimista keskusteluistamme mukaan myös asioita, jotka koin olennaisiksi ja mielenkiintoisiksi. (Aaltola & Valli 2001, 43-57).

3.5 Tutkimuksen toteutuksen suunnittelu ja aineiston hankinta

Haastateltavat valitsin henkilöistä tai yrityksistä, jotka toimivat Nuuksion kansallispuiston alueella ja ovat esittäneet kiinnostusta laajentaa toimintaansa myös Sipoonkorven kansallispuistoon, jolloin haastateltavat olivat tarkasti harkittuja ja oman alansa asiantuntijoita. Haastattelulomakkeessa oli paljon kysymyksiä, jotka puolestaan kävivät kvantitatiivisen tutkimuksen määritelmään, mutta koska näitä avattiin ja niihin vastattiin syvemmin kuin vain numeraalisesti itse haastattelutilanteessa, osuvat nämäkin paremmin kvalitatiivisen tutkimuksen määritelmään.

Alun alkaen suunnittelin paljon laajempaa tutkimusta, jossa olisin haastatellut Sipoonkorvessa jo nyt toimivia yrityksiä, jotka voisivat laajentaa toimintaansa myös luontomatkailuun, mutta tämä osoittautui hyvin vaikeaksi toteuttaa, koska tällaisten yritysten paikantaminen oli liiki mahdotonta ja lisäksi jo valmiiksi pitkäksi venynyt projektini olisi pidentynyt näin entisestään.

Haastattelut toteutin kevään ja kesän 2012 aikana, paikat vaihtelivat, sillä menin yleensä haastateltavien itsensä luokse tekemään tutkimustani.

Kirjallisina lähteinä ja innoittajina opinnäytetyölleni toimi useat eri Metsähallituksen julkaisut ja tiedonannot Nuuksion ja Sipoonkorven kansallispuistoista, kuten Jyrhämän ja van Boehmin toteuttama Nuuksion kävijätutkimus 2009-2010 sekä van Boehmin toteuttama Sipoonkorven kävijätutkimus 2009. WCPA:n sekä sen alaisuudessa toimivan IUCN:n julkaisut ja tiedonannot. Lisäksi käytin lähdemateriaalina Riikka Puhakan Joensuun yliopistossa tekemää tutkimusta "Kansallispuistot murroksessa", useita Jorma Hemmin kirjoittamia teoksia, jotka käsittelevät luontomatkailua, David Fennellin Ecotourism, Mauri Leivon Nuuksiosta kirjoittama tietokirja "Nuuksio - Miljoonan ihmisen erämää" sekä Raija Hentmanin "Pääkaupunkiseudun retkeilyopas". Lisäksi olen hyödyntänyt muita luontomatkailuun ja kestävään matkailuun liittyviä julkaisuja ja teoksia, joista tarkempi lista löytyy opinnäytetyöni lähteistä. Kirjalliset teokset olen pääasiallisesti hankkinut Keravan Laurean kirjastosta. Tutkimusosuuden käytännön suunnitteluun ja toteutukseen käytin lähinnä apuna Juhani Aaltolan ja Raine Vallin teosta "Ikku-noita tutkimusmetodeihin I".

Teoreettisen aineiston hankinnassa olen keskittynyt kolmeen eriteltävään tiedonlähteeseen: Laurea ammattikorkeakoulun kirjastosta, kaupungin kirjastosta sekä Nelli-nettikirjaston kautta löydettävä lähdemateriaali, eri internet-sivustot, erityisesti Metsähallituksen verkkosivut sekä Finlex lakisivusto ja Metsähallitukselta saamani aineisto. Tämän lisäksi empiiristä aineistoa ja tietoa olen hankkinut käymällä havainnoimassa Nuuksion ja Sipoonkorven kansallispuistoihin ja myös esittämällä kysymyksiä haastateltavilleni myös itse tutkimuksen ulkopuolelta. Aineistoa keräsin ja käsitteelin koko vuoden 2011 sekä vuoden 2012 alkupuoliskon, sen mukaan, miten opinnäytetyöprojektini eteni.

3.6 Haastattelujen toteuttaminen

Haastattelututkimukseni toteutin kevään 2012 aikana. Otin ensin haastateltaviin yhteyttä puhelimitse tai sähköpostilla, jonka jälkeen sovimme tapaamisajan, jolloin ajoin heidän valitsemaansa paikkaan toteuttaakseni haastattelun. Tälle oli syynä se, että pyrin lähtökohtaisesti olemaan joustava haastateltavia kohtaan, jolloin itse haastattelutilanne olisi luonteva ja miellyttävä ja näin ollen vastaajat olisivat mahdollisimman avoimia haastattelussa. Itse haastattelutilanteessa äänitin koko haastattelun ja samalla kirjoitin lyhyitä muistiinpanoja haastattelun ohessa. Haastattelun aikana seurasimme Metsähallituksen yritystutkimuslomakkeesta muokkaamaani haastattelupohjaa, mutta se toimi enemmän keskustelua ohjaavana rakenteena kuin yksityiskohtaisena kaavakkeena. Koska tarkoitukseni oli selvittää yritysten lähtökohtia ja valmiutta toimimaan Sipoonkorvessa, en tarkoituksella kiinnittänyt suurta huomiota tark-

koihin prosenttilukuihin yritys- ja yksityisasiakkaista sekä ulkomaalaisista ja kotimaisista asiakkaista.

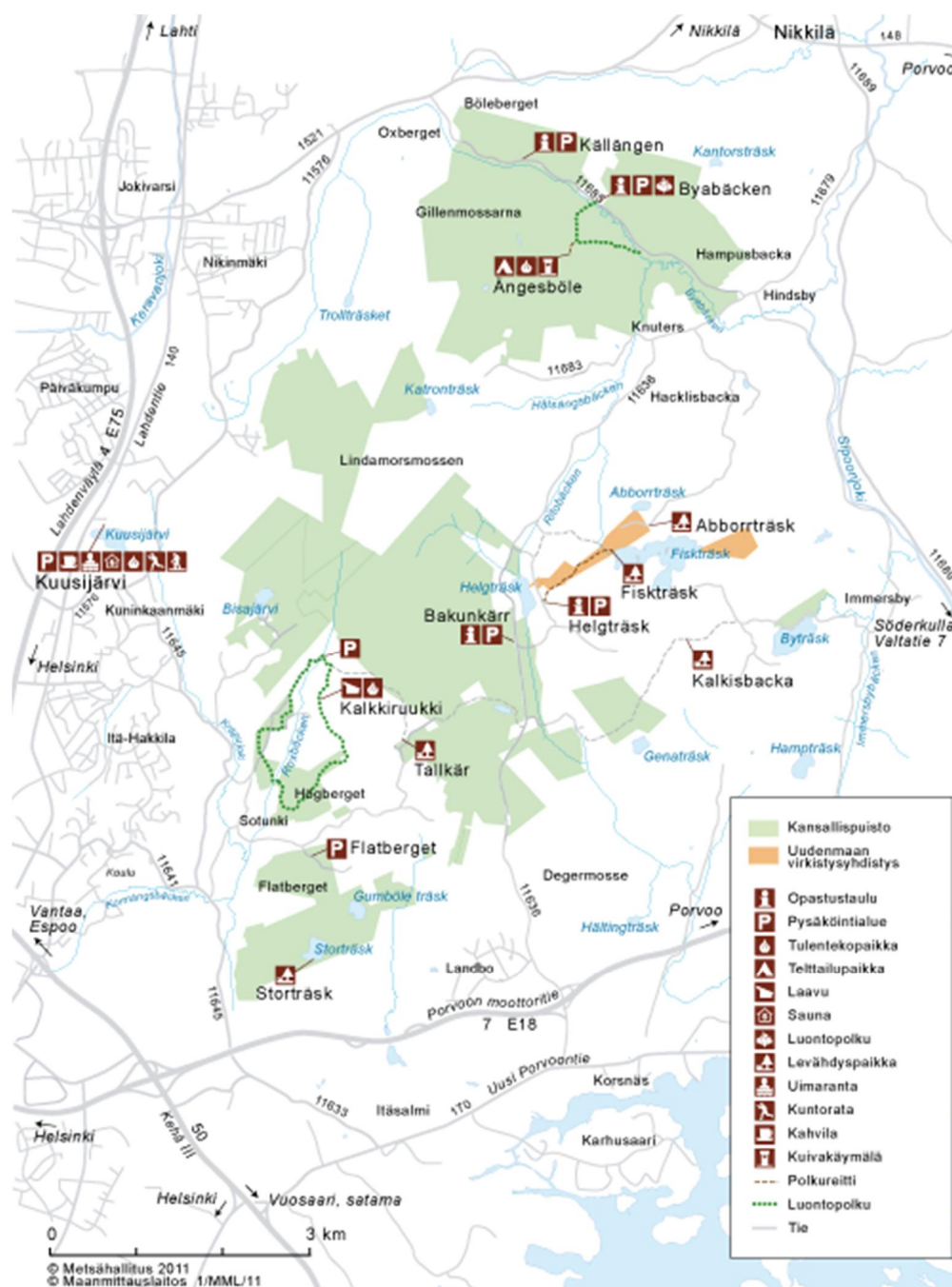
3.7 Parannusehdotuksia

Opinnäytetyöni etenemistä hidasti ja sen laajuutta rajasi käytettävissäni olevan vapaa-ajan määrä, johtuen täysipäiväisestä työpaikasta. Harmittamaan jäi myös, etten tarpeeksi ajoissa löytänyt Sipoonkorvessa jo toimivaa Metsähallituksen sopimusyritystä sekä siellä toimivia muita luontomatkailuyrityksiä ja jotka tällä kertaa jäivät pois tutkimuksestani. Aloitin opinnäytetyöprojektini tarkoituksella itsenäisenä projektina, jotta kaikki ohjat säilyisivät omissa käsissäni, mutta tämäkin osoittautui välillä motivaation kannalta huonoksi asiaksi, jatkamista motivoivan työparin puuttuessa.

4 Tutkimustulokset haastattelujen perusteella

4.1 Sipoonkorven kansallispuisto ja kävijätutkimus 2009

Sipoonkorven kansallispuistosta säädettiin laki 8.4.2011, jolloin saatettiin päätökseen prosessi Sipoonkorven luonnonsuojelualueen muuttaminen kansallispuistoksi.

Kuva 2: Sipoonkorven kansallispuiston kartta (Luontoon.fi: Sipoonkorven retkikartta. 2012.)

Sipoonkorven kansallispuisto sijaitsee Helsingin- ja Vantaan kaupunkien sekä Sipoon kunnan alueilla sijaitseville, valtion omistamilla mailla. Hallituksen esityksen mukaan puiston koko tulee alkuvaiheessa olemaan 1857 hehtaaria, mikä on pienempi kuin, mitä Metsähallituksen selvityksessä esitettiin. Puiston kokoa on kuitenkin tarkoitettu tulevaisuudessa laajentaa n. 600 hehtaarilla Helsingin kaupungin omistamille mailla, tämä tullaan toteuttamaan Helsingin kaupungin ja valtion välisillä maavaihoilla. Kansallispuisto perustetaan nykyisen Sipoonkorven luonnonsuojelualueen alueille, yhteensä 1470 hehtaaria sekä luonnonsuojelualueeseen myö-

hemmin kiinteistötekniisesti liitetyillä ja toistaiseksi liittämättömillä, muilla valtion omistamilla alueilla. (Metsähallitus: Sipoonkorvesta kansallispuisto? Hallituksen esitys Eduskunnalle Sipoonkorven kansallispuistosta. Ympäristöministeriö: Hallitus esittää kansallispuiston perustamista Sipoonkorpeen.)

Sipoonkorven luonto on yhdessä Nuuksion kanssa toinen merkittävistä rakentamattomista metsäalueista pääkaupunkiseudun läheisyydessä. Koko aluetta määrittelee sen vaihtelevuus ja pienipiirteisyys. Alueella on monenlaisia metsiä; kuusimetsää, tuoreita ja lehtomaisia kankaista sekä kalliometsiä. Alueella on myös soita, vaihtelevaa maastoa, suuriakin korkeuseroja, korpia ja soistumia sekä kulttuurimaisemiksi luonnehdittavia paikkoja. Osa metsistä on myös täysin luonnontilaista vanhaa metsää, jonka vuoksi myös monimuotoinen kasvisto ja eläimistö viihtyvät alueella. Sipoonkorvessa onkin tavattavissa lähes kaikki eteläisen Suomen metsänisäkäs- ja lintulajit. Vesistöjä Sipoonkorvessa on hyvin vähän. (Luontoon: Sipoonkorven luonto.)

Verrattuna Nuuksioon, Sipoonkorvessa ei ole juurikaan kehitetty erilaisia luontomatkailupalveluita tai harrastusmahdollisuuksia. Vaikka alueen luonto mahdollistaa monenlaista toimintaa ja aktiviteetteja, nämä ovat vielä toistaiseksi hyödyntämättömiä mahdollisuuksia. Tällä hetkellä alueella on kaksi merkattua luontopolkua, joista toinen on 1,4 kilometriä pitkä ja toinen 4,5 kilometriä. Muutoin alueella tapahtuva virkistys- ja harrastustoiminta on itsenäistä ja ohjaamatonta, kuten lintujen bongaus, kalastusta tai muuta toimintaa, mitä ei-harrastaja ei välttämättä lähde oma-aloitteisesti kokeilemaan. (Luontoon: Sipoonkorven harrastusmahdollisuudet.)

Kävin tutustumassa Sipoonkorven kansallispuistoon 9.3.2012. Olin liikenteessä autolla ja kävin puiston pohjoisosassa Byabäckenissä sekä eteläosassa, Sotungin liepeillä. Julkisilla kulkuvälineillä kansallispuistoon pääsee Sipoon liikenteen linja-autoilla pohjoisosaan ja eteläosaan Helsingin keskustasta seutulinjalla 742, Tikkurilasta Vantaan sisäisellä linjalla 69 ja Itäkeskuksesta kulkevilla linjoilla 93 ja 93K.

Kuva 3: Merkattu polku Sipoonkorven pohjoisosassa (Kuva: Antti Thilman)

Kansallispuistossa kiertäessäni jäin kaipaamaan paremmin merkattuja polkuja, sillä tällä hetkellä niiden merkintä on kummallista ja varsin epäsäännöllistä. Pohjoisosan tulentekopaikka vaikutti viihtyisältä ja hoidetulta. Parempia opastintauluja olisin kaivannut. Opastintaulut sisälsivät hyvin vähän informaatiota, eikä minkäänlaista tietoa merkatusta luontopolusta. Eteläosassa tämä oli vielä heikommin hoidettu, sillä opastintaululta ei löytynyt kansallispuistoon itseensä liittyvää informaatiota lainkaan, eikä poluilla ollut minkäänlaisia merkintöjä, edes niitä vähäisiä, jotka pohjoisosasta löytyi. Jonkinlainen jätteenkeräys esimerkiksi puiston parkkipaikoilla olisi myös toivottava lisäys. Vaikka roskattoman retkeilyn periaate onkin ymmärrettävä, nostaisi edes pienimuotoinen jätehuolto kynnystä jättää roskia puistoon tai sen ulkopuolella kulkevien teiden varsille. Kaiken kaikkiaan Sipoonkorvessa kiertely oli miellyttävä kokemus, mutta vierailijoiden viihtyvyydessä on vielä paljon kehitettävää ennen kuin sitä voi

edes verrata Nuuksion kansallispuistoon, jossa eri luontopolkuja on useita, ne on selkeästi merkattuja ja niistä löytyy hyvin informaatiota.

Kuva 4: Maisema Sipoonkorven kansallispuistosta. (Kuva: Antti Thilman)

Sipoonkorven alueella toteutettiin kävijätutkimus huhti-lokakuussa 2009. Se ilmentää alueen tämän hetkistä tilaa, sitä miten lähiseutujen ihmiset ja muut alueella vierailevat kokevat sen. Tutkimuksen tuloksista voidaan myös nähdä, miten vähän sitä on toistaiseksi hyödynnetty taloudellisesti. Matkailullisesti alue on kehitysmaatilanteessa, jolla on kuitenkin suurta työllistävää ja taloudellista potentiaalia.

Sipoonkorven kävijämäärä valtion mailla on n. 35 000 vuodessa, joista 61 % elo-syyskuussa. Kyselyyn vastanneista 95 % asui Vantaalla, Helsingissä, Keravalla tai Sipoossa. Valtaosa kävijöistä on päiväkävijöitä, vierailujen keskimääräinen kesto on 2,7 tuntia. Vastaajien keski-ikä oli 47 vuotta ja valtaosa heistä oli korkeasti koulutettuja, alemman koulutustason kävijöitä oli vain pieni osa kyselyyn vastanneista. Alueen palveluissa nähtiin paljon kehitettävää, erityisesti käymälöiden ja jätehuollon osalta sekä jossain määrin merkittyjen reittien ja polkujen osalta. Kyselyn perusteella kävijät kulkivat useimmiten 2-5 hengen seurueissa ja alueen suosituimmat aktiviteetit olivat kävely, sienestys, luonnon tarkkailu, marjastus, koiran kanssa ulkoilu ja eväsretkeily, tämän lisäksi lenkkeily, pyöräily ja uiminen olivat alueella harjoitettavia aktiviteetteja. Rahaa kävijät käyttivät keskimäärin 2€/henkilö/käyntikerta, eikä alueella ollut työllistävää vaikutusta. Kyselyyn vastanneista yksikään ei saapunut paikalle julkisilla kuluneuvoilla ja valtaosa saapui omalla autolla. Vastaajien suhtautuminen alueen kehittämiseen

oli kaksijakoista: Toisaalta toivottiin alueen kehittämistä reittien, jätehuollon, käymälöiden sekä, jossain määrin, tarjolla olevien palvelujen osalta, mutta toisaalta osa vastaajista oli vastustanut kaikenlaisia kehitys- ja muutostoimia vahvastikin. (von Boehm 2009.)

Tutkimustulosten perusteella voidaan sanoa, että tällä hetkellä, johtuen infrastruktuurin liki täydellisestä puutteesta, Sipoonkorven alue on suurelle osalle pääkaupunkiseudun asukkaista tavoittamattomissa: julkiset yhteydet eivät toimi. Osa sen käyttäjistä vaikuttaa hyvin omistushaluisilta alueen suhteen ja heidän suhtautumistapaansa voisi luonnehtia sanalla ”elitistinen”. Kuitenkin, sitä voidaan kehittää avoimempaan, tuottavampaan ja työllistävämpään suuntaan myös vaarantamatta liikaa sen luonnollista tilaa ja rauhaa, sillä kehitys voidaan aloittaa täysin nolatilanteesta ja siten ottaa jo tässä vaiheessa huomioon luonnon kuormittumiseen ja -kulumiseen liittyvät seikat.

Kehitettävää alueella on tämän perusteella: Julkisen liikenteen yhteydet, reittien ja polkujen määrän kasvattaminen, ohjelmapalvelu- ja luontomatkailuyrittäjien toiminnan edistäminen, informaation määrän ja sen levityksen kehittäminen sekä jätehuollon ja käymälöiden lisääminen / kehittäminen. Oman tutkimukseni puitteissa aion selvittää luontomatkailuyrittäjien näkemystä siitä, mitä Sipoonkorven alueella tulisi erityisesti kehittää, jotta heidän toimintaedellytykset täyttyisivät.

4.2 Nuuksion kansallispuisto ja kävijätutkimus 2009-2010

Nuuksion kansallispuisto sijaitsee Espoon, Vihdin ja Kirkkonummen alueilla, n. 30 kilometrin päässä Helsingin keskustasta. Kansallispuisto on perustettu vuonna 1994 valtion Tervalammen retkeilyalueelle ja Helsingin kaupungin Nuuksionpään ulkoilualueelle. Nuuksion alueelta on löytynyt paljon merkkejä esihistoriallisesta elämästä, kuten eri kulttuurien kivikirveitä, hiontakiviä, iskoksia, kivitalltoja ja varhaismetallikautisia kalliomaalauksia. Syy, miksi alue on säilynyt hyvin pitkälti muuttumattomassa luonnontilassaan, on alue itsessään. Sen lukuisat suot, lammet, järvet ja kivisyys aiheuttivat sen, ettei sitä pidetty viljelykelpoisena alueena. Alue toimikin lähinnä metsästyksmaina, kunnes 1800-luvulta lähtien sinne rakennettiin torppia, joiden ympärille raivattiin myös pieniä viljelymaita. (Luontoon: Nuuksion historiasta.)

Nuuksion luonto on monimuotoista. Alue sijaitsee tammivyöhykkeen ja eteläisen havumetsävyöhykkeen rajalla. Jääkauden muokkaamassa maastossa on paljon laaksoja, rotkoja ja karuja kalliomäkiä, joista korkeimmat nousevat 110 metriin merenpinnan yläpuolelle. Kansallispuiston alueella on myös 43 pientä järveä ja lampea sekä 12:sta muun järven rantaa, rämesoita ja korpijuotteita sekä aarniometsää. Puiston erikoisuutena pidetään Mustalammen ajelehtivia

turvelauttoja, jotka syntyivät, kun Mustalammen vedenpintaa nostettiin patoamalla 1950-luvulla ja ympäröivästä suosta irtosi turvelauttoja. (Luontoon: Nuuksion luonnosta)

Kansallispuisto tarjoaa mahdollisuudet monenlaiseen liikuntaan ja ulkoilutoimintaan. Merkittyjä kävelyreittejä on yhteensä 33 kilometrin edestä, jonka lisäksi pyöräilyyn tarkoitettuja reittejä n. 30 kilometriä. Alueella voi myös harrastaa jokamiehenoikeuden mukaista ongintaa ja pilkkimistä sekä luvanvaraista viehekalastusta niissä vesistöissä ja vesistöalueilla, jossa sitä ei ole erikseen kielletty. Kalliokiipeilyä ja köydellä laskeutumista saa harjoittaa kahdessa kohteessa ja jääkiipeilyä koko puiston alueella. Lisäksi alueella on 22 kilometriä ratsastusreittejä, uiminen on sallittu koko puiston alueella ja jokamiehenoikeuden mukainen sienestys ja marjastus ovat niin ikään sallittua. Erikoisempia harrastuksia, joita on mahdollista harrastaa alueella, on "geokätkeily" ja "lodjaus". Nämä ovat eräänlaisia suunnistuksen muotoja, joilla on pyritty luomaan lisää haastetta puistossa liikkumiseen ja innostamaan tutkimaan myös vaikeammin tavoitettavia puiston osia. (Luontoon: Nuuksion harrastusmahdollisuudet.)

Julkisilla kulkuvälineillä pääsee helpoiten Nuuksion Haukkalammen alueelle. Helsingin keskustasta sinne pääsee kulkemalla ensin junalla Espoon keskukseen ja jatkamalla siitä linja-autolla. Linja-auto ei kulje aivan puiston alueelle saakka, vaan siitä on matkattava vielä jalan n. 2 kilometriä. Kesäsin sama linja-auto kulkee Kattilan alueelle saakka. Haukkalammella sijaitsee puiston palveluista luontotupa, keittokatos, Mustalammella telttailualue, käymälät sekä kolme merkattua kierrosta, jotka ovat pituudeltaan 2, 4 ja 8 kilometriä. Itse kuljin neljän kilometrin pituisen "Haukkakierroksen" ja raportoin tätä valokuvin marraskuun 4. päivä 2011.

Kuva 5: Haukkalammen luontotupa. (Kuva: Antti Thilman)

Haukkalammen luontotupa sijaitsee parkkialueen välittömässä läheisyydessä ja sen ympäriltä löytyy opasteita puistossa käyttäytymisestä, jätehuollosta, lemmikkieläimistä sekä tarjolla olevista luontopoluista. Luontotuvalla ja sen ympäristössä on vesipiste, pieni piknik-alue, opastupa Haukanpesä, roskankeräyspaikat sekä käymälä. Luontotuvassa itsessään toimii pysyvä näyttely uhanalaisesta liito-oravasta ja sen elinympäristöstä, lisäksi se toimii levähdyspaikkana, jossa puiston vierailijat voivat nauttia eväitään. Luontotuvan vieressä sijaitsevassa opastupa Haukanpesässä palvelee kesäisin kansallispuiston opas ja se toimii puiston palvelupisteinä. Luontotuvan yhteydestä lähtevät myös em. kolme merkattua kierrosta. Edellä löytyy kuvia Haukkakierroksen varrelta, jotka otin 4.11.2011.

Kuva 6: Haukkalampi. (Kuva: Antti Thilman)

Kuva 7: Kuva Haukkakierrokselta 1. (Kuva: Antti Thilman)

Kuva 8: Kuva Haukkakierrokselta 2. (Kuva: Antti Thilman)

Kuva 9: Kuva Haukkakierrokselta 3. (Kuva: Antti Thilman)

Valitsin Nuuksion kansallispuiston Sipoonkorven verrokkipuistoksi, johtuen pääasiallisesti niiden sijainnista pääkaupunkiseudulla. Lisäksi tutkimukseni kannalta näiden vertailu toisiinsa on siitäkkin syytä aiheellista, että Metsähallitus on lähestynyt, tai aikoo lähestyä, Nuuksiossa toimivia luontomatkailuyrittäjiä, joiden kanssa he ovat toimineet yhteistyössä, myös toimimisesta Sipoonkorvessa.

Nuuksion alue ja Sipoonkorpi eroavat maantieteellisesti toisistaan, siitä huolimatta, tai juuri sen vuoksi, ne täydentävät toisiaan pääkaupunkiseudun luonnontilaisina reserveinä ja ulkoilualueina. Markkinoituna tuotteena ne voisivat molemmat myös toimia eräänlaisina "esittelykohteina" Suomen luonnosta ja herättää ulkomaalaisen kaupunkimatkajaajan kiinnostuksen palata tutustumaan Suomen luontoon laajemminkin tai ainakin laajentaa kaupunkilomailijan "Suomielämystä". Verraten esimerkiksi Kaakkois-Aasiaan suuntautuviin matkoihin, jossa monet matkailijat eivät tyydy tutustumaan ainoastaan Bangkokin kaltaisiin suurkaupunkeihin, vaan haluavat kokea myös paratiisinomaisia luontokohteita tai rentoutua rauhallisessa rantaympäristössä.

Nuuksion kansallispuisto on jo vakiintunut matkailukohde, joka suosituimpina kuukausina saa paikalle suuria määriä pääkaupunkiseutulaisia. Vuonna 2009 se olikin kävijämääriltään Suomen kolmanneksi suosituin kansallispuisto. Nuuksion kävijätutkimuksesta 2009-2010 käy ilmi, että kävijöitä vuonna 2009 oli n. 179 500 ja kävijämäärät ovat kasvaneet vuodesta 2005 hyvin nopeaan tahtiin. Vuodesta 2005 vuoteen 2007 kävijämäärät nousivat n. 30 000 kävijällä vuodessa ja vuodesta 2007 eteenpäin määrät ovat kasvaneet n. 5000 hengellä/vuosi. Vuoden 2010 elokuun loppuun mennessä kävijöitä oli 107 000. Vilkkaimpia kuukausia kävijämääriltään ovat toukokuu, jolloin useat koulu- ja päiväkotiryhmät vierailevat kansallispuistossa sekä loppukesän ja alkusyksyn kuukaudet, jolloin useat sienestäjät ja marjastajat vierailevat usein puistossa, keskittyen kuitenkin viikonloppuihin. (Metsähallitus: Nuuksion kävijätutkimus 2009-2010.)

Kävijätutkimus kesti vuoden ja se tehtiin vuosien 2009-2010 välisenä aikana. Vastaajia tutkimuksessa oli 559. Sukupuolijakauma oli 52 % miehiä ja 48 % naisia. Vastaajien keski-ikä oli 37,5 vuotta. Kävijöiden koulutustaso vaihteli ammatillisesta koulutuksesta akateemisesti koulutettuihin, joskin 61 %:lla oli joko alempi- tai ylempitasoinen korkeakoulututkinto. Kävijät liikkuvat useimmiten 2-5 hengen seurueissa ja valtaosa kävijöistä oli päiväkävijöitä, heitä oli kävijöistä 81 %. Yön alueella viettäneistä vierailijoista miehet viipyi puistossa keskimäärin 1,7 vuorokautta, naiset n. kaksi vuorokautta. Molempien sukupuolien yönlittävien vierailujen keskipituus oli yksi vuorokausi ja pisin vierailu kesti viisi vuorokautta. Kävijät harrastivat kansallispuistossa kävelyä, eväsretkeilyä, luonnontarkkailua, retkeilyä, luontokuvausta, koiran kanssa ulkoilua, retkeilyä ja suunnistusta sekä osa vastaajista oli puistossa partioretkellä. Edellä mainitut harrasteet ovat järjestyksessä suosituimmasta vähiten suosittuun. Kyselyyn

vastanneet saapuivat paikalle pääasiallisesti henkilöautolla (73 %) ja julkisilla kulkuneuvoilla paikalle saapui 16 % linja-autolla sekä 11 % junalla. Rahaa alueella yöpyneet vierailijat käyttivät keskimäärin 15 € ja päiväkävijät 5 €. Rahamäärien vähäisyyttä arvioidaan tutkimuksella sillä, etteivät vastaajat ole välttämättä ymmärtäneet laskea kaikkea matkaan liittyviä kuluja vastaukseen. Nuuksion kävijöiden kulutuksen paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat n. 1,4 miljoonaa euroa ja työllistävä vaikutus oli 11 henkilövuotta. Kyselyn vastaajat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä alueen palveluihin, kuten pysäköintipaikkoja ja puuhuoltoa. Vastanneista 21 % oli käyttänyt paikallisten matkailuyrittäjien palveluita ja näihin oli melko tyytymättömiä: vain 32 % palveluita käyttäneistä piti niitä hyvinä ja 24 % piti niitä melko tai erittäin huonoina. Valtaosa vastaajista ei kokenut puistossa olleen juurikaan häiritseviä tekijöitä, mutta eniten mielipiteitä jakoivat muut vierailijat. 60 % vastanneista muut kävijät eivät häirinneet lainkaan, 18 % muut kävijät häiritsevät melko vähän ja 9 % melko tai erittäin paljon. Kehitysehdotuksina ja moitteina esitettiin julkisten kulkuyhteyksien parantamista, reittien ja polkujen kehittämistä ja niiden vaikeustason ilmoittamista selkeämmin, roskiksia ja turvakaiteita kaivattiin lisää, mutta toisaalta kaivattiin myös luonnontilan parempaa säilyttämistä ja ylläpidon välttämistä. (Jyrhämä, J. & von Boehm, A. 2010)

Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimuksesta käy ilmi, että puisto on kehittynyt perustamisvuodestaan 1994 yhdeksi tärkeimmistä yksittäisistä virkistys- ja luontomatkoista pääkaupunkiseudulla. Sen infrastruktuuria on kehitetty vuosien varrella suuresti ja se tarjoaa erilaisia palveluita ja ulkoilumahdollisuuksia laajalla skaalalla, ilman, että puiston luonnollista tilaa on liialti vaarannettu. Omasta näkökulmastani tärkein parannus, mitä puistoon vielä tulisi tehdä, olisi parantaa julkisia yhteyksiä Helsingistä sinne, tällä hetkellä Helsingin keskustasta on mentävä ensin junalla Espooseen ja sieltä jatkettava bussilla Nuuksioon ja koko matkaan menee n. puolestatoista tunnista kahteen tuntia.

4.3 Sipoonkorven ja Nuuksion erot

Nuuskio on vuosien varrella vahvistanut statuksensa koko pääkaupunkiseudun ulkoilualueena, siinä missä Sipoonkorpi on vielä melko tuntematon alueen ulkopuolisille ihmisille. Kuten kävijätutkimuksista käy ilmi, eroavat näiden vuosittaiset kävijämäärät erittäin suuresti. Nuuksiossa reitistö ja rengaspolkuverkosto on jossain määrin kehittynyttä ja, uuden Haltia luontokeskuksen myötä, tulee luultavasti vain kehittymään lisää lähivuosina. Sipoonkorvessa on reitistö vielä hyvin olematonta ja muukin infrastruktuuri on heikkoa tasoa niin ammattilaisoppaan kuin yksittäisvieraan näkökulmasta. Molempiin on heikot julkiset yhteydet, mutta Sipoonkorpeen pääseminen julkisilla on liki mahdotonta. Tässä onkin yksi solmukohta, joka Nuuksion kohdalla luultavasti ratkeaa Haltia luontokeskuksen myötä, molempien kansallispuistojen kohdalla, sillä ei ole Metsähallituksen kannattamien kestävän kehityksen periaatteiden mukaan, että jokainen kansallispuistossa vieraileva saapuu sinne omalla autolla.

Luontomatkailuyritysten näkökulmasta suurin puute Sipoonkorven infrastruktuurissa on kuitenkin varaustulipaikkojen puute. Kaikki haastateltavat moittivat Sipoonkorpea tästä puutteesta ja selittivät heidän toimintojensa ja johtamiensa aktiviteettien rakentuvan aina tulipaikan ympärille ja se toimiikin "tukikohtana" retkillä luontoon. Useimmat mainitsivat ongelmana myös käymälöiden puutteen.

Alueet eroavat suuresti myös maantieteellisesti, erityisesti vesistöjen osalta. Tietyissä luontoaktiviteeteissa, kuten melonnassa, tämä on ongelma, mutta suurimmalta osin kaikki Nuuksiossa toteutettavat luontoaktiviteetit voidaan toteuttaa myös Sipoonkorvessa. Tulevaisuudessa voidaankin uskoa, että Sipoonkorpi tulee osaltaan viemään Nuuksioon suuntaavia matkailijoita, joka omalta osaltaan saattaa keventää Nuuksion luontoon kohdistuvaa kulumista.

4.4 Potentiaaliset toimijat

Aluksi tarkoitukseni oli jakaa haastateltavaksi valitsemani potentiaaliset matkailualan toimijat kolmeen eri ryhmään:

1. Ryhmä: Nuuksion kansallispuistossa, Metsähallituksen kanssa yhteistyössä, jo toimivat ohjelmalvelu- ja luontomatkailuyritykset.
2. Ryhmä: Sipoonkorven alueella toimivat matkailupalveluita ja muita, matkailua edistäviä palveluita, tuottavat yritykset.
3. Ryhmä: Muualla toimivat matkailupalveluita ja muita, matkailua edistäviä palveluita, tuottavat yritykset, jotka, oman arvioni mukaan, voisivat toimia myös Sipoonkorven alueella

Mutta käytännössä osoittautui, että ryhmien 2 ja 3 edustajien paikallistaminen oli turhan vaikeaa, jolloin päätin keskittää haastattelut ryhmään 1 kuuluviin yrityksiin. Haastattelut toteutin teemahaastatteluina. Haastateltavista osa osoitti varovaista kiinnostusta Sipoonkorvessa toimimista kohtaan, osa oli erittäin kiinnostuneita laajentamaan Sipoonkorpeen ja osa ei ollut lainkaan kiinnostuneita.

4.4.1 Nuuksion alueella jo toimivat Metsähallituksen yhteistyökumppanit

Ensimmäisenä haastatteluryhmänä ovat Nuuksion alueella toimivat Metsähallituksen yhteistyökumppanit. Nämä ovat majoituspalveluita, ravintola- ja pitopalveluita tarjoavia sekä ohjelmapalveluja, opastettuja retkiä ja muita aktiviteettipalveluita tarjoavia yrityksiä. Heidän kokemuksensa Nuuksion kansallispuiston ympäristössä toimimisesta ja ymmärryksensä kansallispuistoihin kohdistuvista lainsäädännöllisistä sekä muista vaatimuksista ja tarpeista, tekee heistä potentiaalisia toimijoita myös Sipoonkorven alueella. Ja vaikka heillä ei olisi kiinnostusta tai mahdollisuutta toimia Sipoonkorvessa, heidän asiantuntemustaan voidaan hyödyntää muiden mahdollisten toimijoiden toimesta.

Valtaosa Nuuksiossa toimivista luontomatkailuyrityksistä on yhden hengen yrityksiä, jotka omistavat oman kalustonsa ja ylläpitävät omia aktiviteetteja, osittain erikoistuen johonkin tiettyyn luontomatkailun osa-alueeseen. Tästä huolimatta, liki kaikki luontomatkailuyrittäjät toimivat myös freelancer-oppaina toisille yhden hengen yrityksille, lisäksi yritykset vuokraavat tarvittaessa kalustoa toisilleen, ohjasivat asiakkaita toisille yrittäjille, mikäli itse olivat kykenemättömiä toteuttamaan asiakkaan tilausta ja muutenkin toimivat tällä tavoin tiiviissä yhteistyössä keskenään. Osa haastatelluista yrityksistä oli tämän lisäksi luonut yhteisiä aktiviteetteja yhden tai kahden muun yrityksen kanssa ja markkinoivat yrityksiään yhdessä.

Yritysten asiakkaat olivat valtaosalta yritys- ja yhteisöasiakkaita, jotka tilasivat työkyvynedistämispäivän tai kokouspäivän ohelle aktiviteetteja. Lisäksi osa yrityksistä sanoi tuottavansa toisinaan myös polttariohjelmaa yksityisille asiakkaille. Eräs yrityksistä, joka tarjosi myös majoituspalvelua, järjesti lisäksi syntymäpäivä- ja hääjuhlia. Ulkomaalaisten asiakkaiden osuus vaihteli eri haastateltavien kohdalla. Osa selkeästi tähtäsi palvelunsa ulkomaisille asiakkaille, kun taas osa ei erityisesti suunnannut palveluitaan ulkomaalaisille, mutta omasivat kuitenkin valmiudet palvelemaan myös kansainvälisiä vieraita. Kaikki haastateltavat yritykset sanoivat, että valtaosa töistä keskittyy huhti- ja toukokuulle sekä elo- ja syyskuulle. Lisäksi ennen kevään sesonkia ja alkusyksyn sesongin jälkeen on töitä, mutta heinäkuu on käytännössä täysin hiljaista, johtuen asiakasyritysten johtajien lomista, ja marraskuu-helmikuu väli on myös hyvin hiljaista. Vastaajat kokivat, että sesongin aikana on toisinaan liian vähän freelancereita saatavilla, ja tämän vuoksi he eivät ole voineet ottaa vastaan jotakin asiakaskeikkaa, mutta sesongin ulkopuolella tarve on niin vähäinen, ettei vakituista henkilökuntaa ole järkeä palkata. Käytettävien freelancereiden ammattitaidon kaikki vastaajat kokivat olevan hyvää tai erittäin hyvää, sillä kaikki heistä ovat eräoppaan koulutuksen saaneita ja osa lisäksi asiantuntijoita kulttuurin- tai luonnon osalta.

Sipoonkorpi oli suurimmalle osalle vastaajista vielä vieras alue, eikä kenelläkään ollut toimintaa alueella viimeisen 12 kuukauden aikaan. Kaikki vastaajat sanoivat tämän johtuvan kaukai-

sesta sijainnista heihin itseensä nähden sekä siitä, etteivät asiakkaat olleet sitä toivoneet. Yksi vastaajista kuitenkin kertoi käyttäneensä aluetta aiemmin. Sipoonkorpi koettiin vielä hyvin keskeneräisenä rakenteellisesti ja huono tunnettuus johtaa siihen, etteivät asiakkaat ole vielä sinne toivoneet. Rakenteet koettiin kuitenkin erityisen puutteellisiksi, eräs vastaajista sanoi, että luontomatkailuyrityksen toimintaedellytykset ovat käytännössä samat kuin, mitä yksittäinenkin kävijä tarvitsee: toimivat ja hyvin merkityt polut sekä reitit, tulipaikkoja, kotia ja käymälöitä. Kuitenkin ammattilaisen näkökulmasta tulipaikkojen ja kotien tulee olla varattavissa olevia, sillä asiakkaita ei voi viedä yleisille tulipaikoille tai kodille. Tulipaikkojen tulisi olla myös varustettu hyvällä tulipohjalla, jotta niitä voitaisiin käyttää myös metsäpalo-varoituksen aikana. Lisäksi toivottiin laskopaikkoja kanooteille sekä liikuntarajoitteisille soveltuvia reittejä. Myös pysäköintialueissa olisi paljon parannettavaa, tämän hetkiset alueet ovat liian pienet, eivätkä sovellu hyvin linja-autoille.

Osa vastaajista ei osannut sanoa varmuudella tulevatko he käyttämään Sipoonkorpea toiminnassaan seuraavan 12 kuukauden aikana, sillä kaikki riippuu rakenteiden kehittymisestä sekä asiakkaiden kiinnostuksesta. He kuitenkin uskoivat, että tulevaisuudessa Sipoonkorven rooli tulee kasvamaan myös heidän omassa toiminnassaan ja olivat kiinnostuneita laajentamaan toimintaansa myös sinne. Yksi vastaajista uskoi käyttävänsä Sipoonkorpea jo seuraavan 12 kuukauden aikana ja yksi ei uskonut lähitulevaisuudessa, jos koskaan, käyttävänsä Sipoonkorpea toiminnassaan, johtuen osittain siitä, että hänellä oli jo fyysiset tilat Nuuksion alueella.

Yleistä toimintaympäristöä ja matkailualan yritysten välistä yhteistyötä vuonna 2011 käsittelevissä kysymyksissä tuli paljon hajontaan vastausten välillä. Kaikki vastaajat kuitenkin olivat yhtä mieltä siitä, että kannattavuudeltaan vuosi 2011 oli heikko tai keskinkertainen, johtuen maailman yleisestä taloudellisesta tilanteesta. Useimmat vastaajista kokivat kuitenkin, että omassa toimintaympäristössä toimintamahdollisuudet olivat hyvät. Yleisimmät yhteistyön muodot yritysten välillä olivat opaspalveluiden vuokraaminen ohjelmapalveluihin muilta luontomatkailuyrittäjiltä, kaluston vuokraaminen muilta sekä ruokailupalveluiden ostaminen. Lisäksi osa vastaajista teki tiiviimpää yhteistyötä yhden tai useamman muun yrityksen kanssa alueellista myynnin ja markkinoinnin ja tuotekehityksen saralla Nuuksiossa. Eräs vastaajista, joka edusti alueen suurempia yrityksiä, kuitenkin koki, että yhteistyön määrää voisi ja tulisi kasvattaa suuresti. Erityisesti hän koki, että erikoistumisen, kalustohankinnan ja tuotekehityksen osalta töitä voitaisiin jakaa tehokkaammin ja reilummin, jolloin kaikki pääsisivät kehittämään omaa osa-alueettaan paremmin ja laatua sekä kannattavuutta voitaisiin näin kehittää entisestään. Lisäksi hän koki, että koko alueen yhteistä markkinointia voitaisiin toteuttaa enemmän ja että alueen yritykset ovat hieman liikaa "hautautuneita omiin asemiinsa". Tämän hän kuitenkin koki koskevan enemmän alueen suurempia yrityksiä ja sanoi huomanneensa pienempien yritysten toimivan paremmin yhteistyössä keskenään. Kaikki vastaajat kokivat yhteistyön muiden alueen yrittäjien kanssa olevan erittäin tärkeää ja uskoivat sen määrän

kasvavan tulevaisuudessa. Vastaajista kukaan ei ollut tehnyt yhteistyötä Sipoonkorven alueen yritysten kanssa ja sen osalta oltiin laajalti odottavalla kannalla. Eräs vastaajista toivoi, että yhteistyö Sipoonkorven alueella aloitettaisiin heti alusta ja jaettaisiin tehtävät ja alueet kaikkien kannalta kannattavasti.

Metsähallituksen kanssa tehtyyn yhteistyöhön vuonna 2011 liittyvät kysymykset jakoivat myös vastauksia. Suurelta osin Metsähallitukseen ei oltu tyytyväisiä, mutta osa vastaajista oli kuitenkin tyytyväisiä Nuuksion osalta. Osa vastaajista koki, että yhteistyö Metsähallituksen kanssa käsitti pelkästään allekirjoitetut luvat ja sopimukset. Erityisesti koettiin, että kommunikointi Metsähallituksen ja yritysten välillä oli riittämätöntä, eikä yrityksiä kutsuttu tarpeeksi mukaan Nuuksioon tai Sipoonkorpeen liittyvään kehitystyöhön. Myös markkinointi ja alueiden palvelut jättivät vastaajien mielestä toivomisen varaa. Toisaalta sitä, että alueelta puuttuu esim. kahvilapalveluita, ei voi pitää pelkästään Metsähallituksen syynä.

Sipoonkorven osalta Metsähallituksen toimia tähän mennessä pidettiin riittämättöminä, mutta toisaalta myös ymmärrettiin panostuksen keskittyvän tällä hetkellä Haltia luontokeskukseen. Sipoonkorven toimintoja pidettiin riittämättöminä aikaisemmin mainituista syistä, mutta lisäksi pidettiin alueelta löytyvää informaatiota riittämättömänä. Eräs vastaajista mainitsi, ettei sopimusyrittäjille oltu järjestetty ainuttakaan informaatiotilaisuutta Metsähallituksen toimesta ja sellaisesta tiedustellessa oli hänet ohjattu Sipoonkorpi-infoon, johon ei tullut erikseen kutsua ja jonka sisältö oli koskenut ainoastaan alueen asukkaita ja maanomistajia. Hän kokikin, ettei Metsähallituksella ole ollut kiinnostusta tehdä yhteistyötä luontomatkailuyritysten kanssa Sipoonkorven alueen kehittämisen tiimoilta. Yksi vastaaja mainitsi myös Nuuksion osalta sen, ettei sinne julkisilla kulkuneuvoilla saapuvalla tarjota tarpeeksi informaatiota. Linja-autopysäkeillä ei ole englanniksi informaatiota linja-autojen kulkuajoista, eikä kesäkauden loppumisesta, jolloin autot eivät enää kulje Kattilaan asti. Lisäksi linja-autolla Honkanummelle saapuessa, on tieltä kahden kilometrin kävelymatka, jonka on vastaajan mukaan riittämättömästi merkattu. Vastaaja sanoikin, ettei ulkomailta saapuvaa yksityistä matkailijaa ole huomioitu lainkaan Nuuksiossa.

Kestävän luontomatkailun periaatteista kaikki vastaajat olivat yhtä mieltä. Kaikki kokivat ne tärkeiksi, helposti ymmärrettäviksi ja toteutettavissa oleviksi. Kaikki myös kokivat oman yrityksensä, asiakkaidensa, sidosryhmien, muiden yritysten sekä Metsähallituksen onnistuneen hyvin näiden periaatteiden toteuttamisessa. Kaikki sanoivat tuovansa näitä periaatteita esille asiakastilaisuuksissa ja selittävänsä asiakkailleen, mitä nämä periaatteet ovat ja miksi niiden mukaan toimitaan. Yksi vastaajista mainitsi epäonnistumisena omassa yrityksessään sen, että yritys tuottaa edelleen myös moottoriajoneuvoilla toteutettavia ohjelmapalveluita. Eräs toinen vastaaja koki onnistumisena jokaisen asiakastilaisuuden, missä asiakas on tyytyväinen

saamastaan palvelusta ja hänelle jää mieleen positiivinen kokemus luonnosta, mikä voi innostaa luontoharrastukseen myös tulevaisuudessa sekä välittää saamaansa tietoa eteenpäin.

Tulevaisuuteen kaikki vastaajat suhtautuivat valoisasti ja uskoivat yritystensä liiketoiminnan kasvavan tulevaisuudessa. Osalla vastaajista oli yksityiskohtaisia suunnitelmia, miten heidän liiketoimintansa tulee tulevaisuudessa kasvamaan uusien tuotteiden ja linjauksien myötä, joista osaan liittyi panostaminen ulkomaalaisiin asiakkaisiin sekä yksityisiin asiakkaisiin. Sipoonkorven osalta kaikki olivat odottavalla kannalla, mutta kaikki uskoivat sen kävijämäärien kasvavan tulevaisuudessa tunnettuuden ja profiilin kasvaessa. Vastaajat kuitenkin uskoivat sinne syntyvän liiketoiminnan kehityksen kuitenkin riippuvan rakenteiden ja infrastruktuurin syntymisestä. Metsähallitukselta toivottiin tulevaisuudessa avoimempaa kommunikointia sopimusyrittäjien kanssa sekä yhteistyötä molempiin kansallispuistoon liittyvän suunnittelun tiimoilta.

4.4.2 Sipoonkorven alueella jo toimivat matkailualan yritykset

Tutkimukseni myötä selvisi, ettei Sipoonkorven alueella toimi säännöllisesti tällä hetkellä ainuttakaan luontomatkailuyritystä, tai muita matkailualan yrityksiä. Puiston infrastruktuuri ja palvelut ovat niin alkeellisella tasolla, ettei se palvele hyvin ohjatusti liikkuvia ryhmiä. Osa haastattelemistani luontomatkailuyrityksistä oli kyllä toiminut Sipoonkorvessa, mutteivät viime vuosina, eivätkä säännöllisesti, vaan ainoastaan asiakkaan tai asiakasryhmän sitä toivossa.

Haastattelujeni ollessa jo valmiita, huomasin, että Metsähallituksen Sipoonkorpi-sivulle oli listattu ensimmäinen Sipoonkorvessa toimiva sopimusyrittäjä, mutta ajanpuutteen vuoksi tämä yritys jäi tällä kertaa haastattelematta.

5 Johtopäätökset

Tutkimukseni perusteella voidaan tulla johtopäätökseen, että Sipoonkorven kansallispuisto kiinnostaa luontomatkailualan ammattilaisia, mutta nykyisessä tilassaan sen infrastruktuuri on riittämätöntä. Tulipaikkoja ei ole tarpeeksi, merkittyjä reittejä ei ole tarpeeksi, käymälöitä ei ole tarpeeksi, kotia ei ole lainkaan, alueen rajat ovat puutteellisesti merkattu, alueella on huonosti saatavilla mitään tietoa sen luonnosta; poluista; eläimistä tai oikeastaan mistään, julkiset yhteydet ovat erittäin heikot ja pysäköintitilaa ei ole tarpeeksi. Kuitenkin tulee muistaa, että Sipoonkorven status kansallispuistona on vielä hyvin tuore ja toisaalta Metsähallituksen suurin alueellinen panostus kohdistuu tällä hetkellä Nuuksioon rakennettavaan Haltia luontokeskukseen.

Tutkimuksesta kävi selväksi, että ensimmäinen ja tärkein rakenteellinen kehitysaskel puistolle on rakentaa lisää tulipaikkoja ja erityisesti varaustulipaikkoja, jotka ovat riittävän paloturvallisia, että niitä voidaan käyttää myös metsäpalovaroituksen aikana. Tulipaikka on useimmiten se, minkä ympärille yritykset luontomatkailu- ja ohjelmapalvelunsa rakentavat ja se toimii ikään kuin tukikohtana palvelun aikana. Varaustulipaikkojen yhteyteen toivottiin myös kotia, jotka vähentäisivät säätilan vaikutusta palvelukokemukseen. Tämän lisäksi olennaista olisi myös lisätä kuivakäymälöiden määrää kansallispuistossa.

Varaustulipaikkojen lisäksi toinen erittäin olennainen kehityskohta on pysäköintialueiden lisääminen. Tällä hetkellä Sipoonkorven pohjoisosassa sijaitsevan Byabäckenin ja eteläosassa sijaitsevan Sotungin pysäköintitilat ovat täysin riittämättömiä suurille vierailijamäärille. Lisäksi olisi tärkeää, että myös linja-autot huomioitaisiin pysäköintitiloja suunniteltaessa. Pysäköintialueiden yhteydessä olisi myös hyvä olla vähintään informaatiotauluja, joista kävijä saisi tietoa alueen luonnosta, sen kasvillisuudesta ja eläimistä, historiasta sekä ohjeita luonnossa liikkumiseen sekä tietoa siihen liittyvistä rajoituksista. Myös jokin kahvilapalveluita ja tietoa tarjoava rakennus puiston yhteydessä lisäisi sen viihtyvyyttä kävijöille. Tässä tosin tulee ottaa huomioon myös kannattavuus.

Useissa vastauksissa mainittiin, että myös Sipoonkorven reitistöjä tulisi kehittää. Erityisesti rengaspolkuja. Mutta eräs vastaajista sanoi toisaalta, etteivät merkatut reitit ole ammattilaisen kannalta olennaisia, vaan lähinnä yksittäisten tai itsenäisten kävijöiden tarpeeseen suunnattuja. Näin ollen voidaan sanoa, etteivät merkatut polut ole tämän opinnäytetyön kontekstissa tarpeellisia kehityskohteita, mutta yleistä viihtyvyyttä ja Sipoonkorven suosiota ne varmasti kasvattavat. Lisäksi se, miten kävijäystävällinen Sipoonkorpi on, vaikuttaa suoraan sen tunnettuuden kasvuun, mikä taas suoraan herättää kysynnän myös ammattilaisten luomille palveluille alueella. Reitistöjen kehityksessä halusivat eräät vastaajista tuoda esille myös liikuntarajoitteiset, joita tulisi huomioida ainakin osassa reittejä, sekä rengasreitit, joita voisi kulkea hevosilla.

Luontomatkailuyritysten toimintaedellytyksenä Sipoonkorvessa on lyhykäisyydessään sen infrastruktuurin kehittäminen toimivaksi ja käyttäjäystävälliseksi perustoimintojen muodossa ja sen tunnettuuden parantaminen potentiaalisten asiakkaiden keskuudessa. Ensimmäinen lienee melko suoraviivainen ja helposti toteutettavissa oleva askel, kun taas jälkimmäinen voi olla vaativampi toteuttaa. Toisaalta perustoimintojen ollessa kunnossa, ihmiset tulevat löytämään Sipoonkorven ajan myötä.

5.1 Ketkä ovat potentiaalisia toimijoita Sipoonkorven kansallispuistossa

Opinnäytetyöprojektini loppuvaiheilla minulle ilmeni, että Sipoonkorvessa on jo tässä vaiheessa hieman luontomatkailutoimintaa, joskaan en valitettavasti enää ehtinyt mahduttamaan näitä yrityksiä omaan tutkimukseeni. Haastattelemistani yrityksistä osa osoitti kiinnostusta toimintaan myös Sipoonkorvessa Nuuksion ohella ja eräs haastateltavista jopa toivoi pystyvänsä jatkossa keskittämään toimintojaan enemmän Sipoonkorpeen, johtuen hänen yrityksensä fyysisestä sijainnista. Fyysinen sijainti vaikuttaisikin olevan avainsana, mitä tulee Nuuksiossa toimiviin Metsähallituksen sopimusyrityksiin. Mikäli Sipoonkorpi on yrittäjän ja/tai tämän asiakkaiden helposti saavutettavissa, on kiinnostus alueeseen luonnollisesti suurempi kuin mikäli näin ei ole.

5.2 Jatkotutkimusaiheita

Oma tutkimukseni oli kartoittava tutkimus siitä, miten Sipoonkorven kansallispuistoa tulisi kehittää, että se soveltuisi paremmin luontomatkailuyrityksen tarpeisiin. Itse kansallispuiston kehitystyö on vielä hyvin alkuvaiheessa, eikä sille ole vielä juurikaan luotu infrastruktuuria. Tämä luo laajan mahdollisuuden erilaisille jatkotutkimuksille. Omalle tutkimukselleni voi tehdä seurantatutkimuksen esimerkiksi kahden vuoden kuluttua, lisäksi muita mahdollisia kehitystutkimusaiheita on niin paljon kuin mahdollisia käyttäjiäkin. Tutkimuksia voisi tehdä eri näkökulmista, miten Sipoonkorpea tulisi kehittää, jotta se soveltuisi paremmin erilaisia erityisryhmille kuten liikuntarajoitteisille. Oman tutkimukseni tulosten pohjalta voitaisiin selvittää, miten eri maantieteelliset alueet, eri toiminnot ja palvelut voitaisiin jakaa ja koordinaoida Sipoonkorvessa toimimisesta kiinnostuneiden yritysten kesken, siten että jako hyödyttäisi kaikkia ja loisi kaikille mahdollisuuden kehittää oman osaamisalueensa huippuun sekä loisi Sipoonkorpeen toimivan luontomatkailupalveluketjun ja luoda yhteinen markkinointi koko alueelle. Lisäksi omien haastattelujeni pohjalta syntyi kuva, ettei kommunikaatio Metsähallituksen ja Nuuksion luontomatkailuyrittäjien välillä ole aina aivan niin avointa kuin yrittäjät toivoisivat. Tältä pohjalta voitaisiin selvittää, miten luoda foorumi, jossa alueen yrittäjät, eikä välttämättä pelkästään luontomatkailuyrittäjät, ja Metsähallitus voisivat yhdessä suunnitella ja keskustella aluetta koskevista päätöksistä.

Lähteet

- Aaltola, J. & Valli, R. 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin I. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Bell, S. Tyrväinen, L. Sievänen, T. Probstl, U. & Simpson, M. 2007. Outdoor recreation and nature tourism: trends, conflicts and research needs - a European perspective. Viitattu 7.2.2011. <http://www.openspace.eca.ac.uk/coste33/pdf/Livingreviewoflandscape.pdf>
- Borg, P. Kivi, E. & Partti, M. 2002. Elämyksestä elinkeinoksi. Juva: WSOY.
- Eagles, Haynes & McCool. 2002. Sustainable Tourism in Protected Areas. Madrid: World Tourism Organisation.
- Fennell, D. 2008. Ecotourism - Third edition. Cornwall: Routledge.
- Finlex 2011: Laki Sipoonkorven kansallispuistosta. Viitattu 27.9.2011. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110325>
- Hemmi, J. 2005. Matkailu, ympäristö, luonto - osa 1. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2001. Tutkimushaastattelu - Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Jyrhämä, J. & von Boehm, A. 2010. Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2009-2010. Viitattu 24.2.2011. <http://julkaisut.metsa.fi/julkaisut/pdf/luo/b146.pdf>
- Jyväskylän yliopiston internet-sivut: Määrällinen tutkimus. Viitattu 28.9.2011. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>
- MEK 2010: MEKin internet-sivut: Hyvinvointimatkailu. Viitattu 27.1.2011. <http://www.mek.fi/W5/mekfi/index.nsf/%28Pages%29/Hyvinvointimatkailu>
- Metsähallitus 2010: Luontoon internet-sivut: Lemmenjoki. Viitattu 16.9.2011. <http://www.luontoon.fi/retkikohteet/kansallispuistot/lemmenjoki/Sivut/Default.aspx>
- Metsähallitus 2010: Luontoon internet-sivut: Pyhä-Luosto. Viitattu 16.9.2011. <http://www.luontoon.fi/RETKIKOHTTEET/KANSALLISPUISTOT/Sivut/Default.aspx>
- Metsähallitus 2010: Luontoon internet-sivut: Urho Kekkonen kansallispuisto. Viitattu 16.9.2011. <http://www.luontoon.fi/RETKIKOHTTEET/KANSALLISPUISTOT/URHOKEKKOSENKANSALLISPUISTO/Sivut/Default.aspx>
- Metsähallitus 2010: Luontoon internet-sivut: Nuuksion harrastusmahdollisuudet. Viitattu 7.2.2011. <http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=251>
- Metsähallitus 2010: Luontoon internet-sivut: Nuuksion historiasta. Viitattu 7.2.2011. <http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=249>
- Metsähallitus 2010: Luontoon internet-sivut: Nuuksion luonnosta. Viitattu 7.2.2011. <http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=247>
- Metsähallitus 2010: Luontoon internet-sivut: Sipoonkorven harrastusmahdollisuudet. Viitattu 7.2.2011. <http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=4388>

Metsähallitus 2012: Luontoon internet-sivut: Sipoonkorven kansallispuiston retkikartta. Viitattu 23.9.2012.
<http://www.luontoon.fi/retkikohteet/kansallispuistot/sipoonkorpi/kartatjakulkyhteydet/Sivut/Default.aspx>

Metsähallitus 2010: Luontoon internet-sivut: Sipoonkorven luonto. Viitattu 7.2.2011.
<http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=4385>

Metsähallitus 2012: Luontoon internet-sivut: Suomen kansallispuistot -kartta. Viitattu 24.8.2012. <http://www.luontoon.fi/Retkikohteet/kansallispuistot/Sivut/Default.aspx>

Metsähallitus 2010: Metsähallituksen internet-sivut: Kansallispuistot. Viitattu 27.1.2011.
<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luonnonsuojelu/Suojelualueet/Kansallispuistot/Sivut/Kansallispuistotovatluontoaarteitamme.aspx>

Metsähallitus 2010: Metsähallituksen internet-sivut: Luontomatkailun määritelmä. Viitattu 27.1.2011.
<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/Rakennerahastohankkeet/Kestavaluontomatkailusaaristomerella/Luontomatkailu/Sivut/Luontomatkailu.aspx>

Metsähallitus 2010: Metsähallituksen internet-sivut: Luontopalvelut. Viitattu 27.1.2011.
<http://www.metsa.fi/SIVUSTOT/METSA/FI/LUONNONSUOJELU/Sivut/Luonnonsuojeluajavirkistyskaytto.aspx>

Metsähallitus 2010: Metsähallituksen internet-sivut: Sipoonkorpitietoa. Viitattu 7.2.2011.
<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luonnonsuojelu/Suojelualueet/Kansallispuistot/Sipoonkorpi/Sivut/Sipoonkorpi-tietoa.aspx>

Metsähallitus 2010: Metsähallituksen internet-sivut: Sipoonkorvesta kansallispuisto?. Viitattu 7.2.2010.
<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luonnonsuojelu/Suojelualueet/Kansallispuistot/Sipoonkorpi/Sivut/Sipoonkorpi-tietoa.aspx>

Metsähallitus 2010: Metsähallituksen internet-sivut: Suojelualueiden virkistyskäyttöä luontoarvoja vaarantamatta. Viitattu 27.9.2011.

Puhakka, R. 2007. Kansallispuistot murroksessa. Joensuu: Joensuun yliopisto.

Pyörälä, Eeva. Johdatus laadullisen tutkimuksen metodologiaan. Viitattu 7.9.2011.
<http://www.valt.helsinki.fi/yleope/kvali/kvali1.htm>

UNWTO 2010: UNWTO:n internet-sivut: Tourism Highlights 2010. Viitattu 7.2.2011.
http://www.unwto.org/facts/eng/pdf/highlights/UNWTO_Highlights10_en_LR.pdf

von Boehm, A. 2009. Sipoonkorven kävijätutkimus 2009. Viitattu 7.2.2011.
<http://julkaisut.metsa.fi/julkaisut/pdf/luo/b126.pdf>

WCPA 2010. WCPA:n internet-sivut: About WCPA. Viitattu 31.1.2011.
http://www.iucn.org/about/union/commissions/wcpa/wcpa_overview/wcpa_about/

WCPA 2010. WCPA:n internet-sivut: Categories system for protected areas task force. Viitattu 27.1.2011.
http://www.iucn.org/about/work/programmes/pa/pa_products/wcpa_categories/

Ympäristöministeriö 2010: Ympäristöministeriön internet-sivut: Hallituksen esitys Eduskunnalle Sipoonkorven kansallispuistosta. Viitattu 7.2.2011.
<http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=123503&lan=fi>

Ympäristöministeriö 2010: Ympäristöministeriön internet-sivut: Hallitus esittää kansallispuiston perustamista Sipoonkorpeen. Viitattu 7.2.2011.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=372244&lan=fi&clan=fi>

Ympäristöministeriö 2010: Ympäristöministeriön internet-sivut: Luonon virkistyskäytön ja luontomatkailun kehittäminen. Viitattu 27.9.2011.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=226607&lan=fi&clan=fi>

Ympäristöministeriö 2011: Ympäristöministeriön internet-sivut: Kansallis- ja luonnonpuistot. Viitattu 16.9.2011. <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=746&lan=fi>

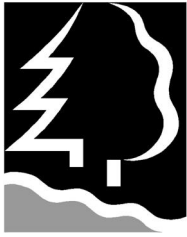
Kuvat

Kuva 1: Suomen kansallispuistot kartalla (Suomen kansallispuistot -kartta 2012.)	17
Kuva 2: Sipoonkorven kansallispuiston kartta (Luontoon.fi: Sipoonkorven retkikartta. 2012.)	26
Kuva 3: Merkattu polku Sipoonkorven pohjoisosassa (Kuva: Antti Thilman).....	28
Kuva 4: Maisema Sipoonkorven kansallispuistosta. (Kuva: Antti Thilman).....	29
Kuva 5: Haukkalammen luontupa. (Kuva: Antti Thilman).....	32
Kuva 6: Haukkalampi. (Kuva: Antti Thilman)	33
Kuva 7: Kuva Haukkakierrokselta 1. (Kuva: Antti Thilman).....	33
Kuva 8: Kuva Haukkakierrokselta 2. (Kuva: Antti Thilman).....	34
Kuva 9: Kuva Haukkakierrokselta 3. (Kuva: Antti Thilman).....	34

Liitteet

Liite 1: Muokattu Metsähallituksen yritystutkimuslomake.....	49
Liite 2: Haastattelu 1.....	66
Liite 3: Haastattelu 2.....	69
Liite 4: Haastattelu 3.....	72
Liite 5: Haastattelu 4.....	75

Liite 1 Muokattu yritystutkimuskaavake

Metsähallitus Uudenmaan luontopalvelut

Luottamuksellinen

Haastattelulomakkeen nro _____

Vastauspäivämäärä _____

SIPOONKORVEN ALUEEN YRITYSTUTKIMUS

Sinisellä tutkimuskohtaisesti muokattavat kohdat tai tutkimuskohtaisesti valittavat kysymyksen osat

Täyttöohjeet:

Yritystutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi [Sipoonkorven kansallispuiston](#) kehittämisessä. Tiedot ovat ehdottoman luottamuksellisia ja **tulokset raportoidaan siten, että yksittäisen yrityksen tiedot eivät ole niistä pääteltävissä**. Toivomme teidän vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lukekaa kysymykset huolellisesti.
2. Vastatkaa kysymyksiin **yrityskohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitkää vastauksenne vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Palauttakaa täytetty lomake [osoitteeseen xxxxx](#).
4. Lisätietoja antaa [Antti Thilman](#), puh. 050 346 3754, sähköposti antti.thilman@laurea.fi.

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

TAUSTATIEDOT YRITYKSESTÄ

1. Yrityksen nimi	_____
perustamisvuosi	_____
yhteistyösopimuksen numero	_____
Y-tunnus	_____

2. Vastaajan nimi	_____
asema tai tehtävä yrityksessä	_____
vastauspäivämäärä	_____ . _____ . 20 _____

3. Yrityksen toimialue (merkitkää tarvittaessa useampi)	
☐ koko Suomi	
☐ joku lääni tai läänit, mikä tai mitkä?	_____
☐ joku maakunta tai maakunnat, mikä tai mitkä?	_____
☐ Helsinki	
☐ Sipoo	
☐ Vantaa	

4. Yrityksen päätoimiala(t) tärkeysjärjestyksessä (1=tärkein, 2=seuraavaksi tärkein jne.)	
☐ majoituspalvelut	☐ kulttuuripalvelut
☐ ravitsemispalvelut	☐ virkistys- ja viihdepalvelut
☐ henkilöliikennepalvelut	☐ sekalaiset matkailupalvelut
☐ matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	☐ muu, mikä? _____

5. Mitkä ovat tärkeimmät yrityksenne tarjoamat palvelut ja aktiviteetit?	

ASIAKKAAT

6a. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista on viimeisten 12 kk aikana ollut			
suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrittäjäasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	yhteensä	100 %
yhteensä noin _____ hlöä			
6b. Mikäli yrityksellänne on ollut ulkomaalaisia asiakkaita viimeisten 12 kk aikana, mikä on ollut heidän kansallisuutensa?			
brittejä	_____ %	espanjalaisia	_____ %
ruotsalaisia	_____ %	italialaisia	_____ %
saksalaisia	_____ %	norjalaisia	_____ %
hollantilaisia	_____ %	venäläisiä	_____ %
japanilaisia	_____ %	muita, mitä? _____	_____ %
ranskalaisia	_____ %	muita, mitä? _____	_____ %
		ei tiedossa	_____ %
ulkomaalaisia yhteensä			100 %

7. Kuinka asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?			
a) yksityisasiakkaat		
tammikuu	_____ %	tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %	helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %	maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %	huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %	toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %	kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %	heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %	elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %	syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %	lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %	marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %	joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %	yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä	yhteensä n.	_____ hlöä

8. Ovatko asiakkaanne esittäneet toiveita toiminnasta myös Nuksion ulkopuolella?	
a) Sipoonkorvessa	
b) Muualla, missä?	

HENKILÖSTÖ

9. Yrityksenne työntekijä- ja henkilötyömäärä vuonna 2011

vakituiset kokopäiväiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
vakituiset osa-aikaiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
määräaikaiset kokopäiväiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
määräaikaiset osa-aikaiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
joista maastopalveluihin (mukaan lukien valmistelevat työt) liittyy	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta

10. Kuinka moni yrityksenne työntekijöistä asuu [Sipoossa tai Helsingissä tai Vantaalla?](#)

vakituiset kokopäiväiset	_____	määräaikaiset kokopäiväiset	_____
vakituiset osa-aikaiset	_____	määräaikaiset osa-aikaiset	_____

11. Mikä on ollut yrityksenne työvoimatilanne viimeisten 12 kk aikana? **Yrityksellä on ollut**

- sopivasti työntekijöitä
- liikaa työntekijöitä sesongin ulkopuolella
- jatkuvasti työvoimapula
- sesonkiaikoina työvoimapula

12.a Millainen pätevyys yrityksenne henkilöstöllä (mukaan lukien alihankkijat) on päätoimialoillanne (ks. kysymys nro 4) – oppilaitoksen, järjestön tms. myöntämä ja ajantasainen koulutus? (5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

Päätoimiala	5	4	3	2	1	
1 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
2 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
3 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
4 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
5 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

12.b Millainen tuntemus yrityksenne henkilöstöllä on seuraavista asioista? 1. Kansallispuistot Suomessa 2. Suomen luonto yleisesti 3. Sipoonkorven luonto (5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

Kansallispuistot Suomessa	5	4	3	2	1	
1 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
2 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
3 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
4 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

SIPOONKORVEN ALUE

12. Onko yrityksenne käyttänyt [Sipoonkorven kansallispuistoa](#) liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana? (ks. kartta)

- kyllä → JATKAKAA SEURAAVASTA KYSYMYKSESTÄ
 ei → SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 22

A) JOS YRITYS ON KÄYTTÄNYT [SIPOONKORVEN KANSALLISPUISTOA](#) LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA, → JATKAKAA TÄSTÄ

13. Minkälaisia toimintoja harjoititte vuonna 2011 [Sipoonkorven kansallispuiston](#) alueella ja millä niistä yrityksellänne on voimassa oleva [Kuluttajaturvallisuuslain \(2004\) mukainen](#) turvallisuussuunnitelma?

	turvallisuussuunnitelma		turvallisuussuunnitelma
4 ☐ retkeily	☐	☐ melonta	☐
☐ murtomaahiihto	☐	☐ koskenlasku	☐
☐ lumikenkäväely	☐	☐ kiipeily ja laskeutuminen	☐
☐ sauvakävely	☐	☐ moottorikelkkailu	☐
☐ retkiluistelu	☐	☐ koiravaljakkoajelu	☐
☐ maastoruokailu	☐	☐ poroajelu	☐
☐ kalastus	☐	☐ maastopyöräily	☐
☐ metsästys	☐	☐ ratsastus	☐
☐ reittivene- tai reittilaivaliikenne	☐	☐ riippuliito	☐
☐ tilausvene- tai tilauslaivaliikenne	☐	☐ sukellus	☐
☐ veneilykaluston vuokraus	☐	☐ kiipeily ja laskeutuminen	☐
☐ muu, mikä?	☐	☐ muu, mikä?	☐

13.b Mikä valitsemanne vaihtoehto on ollut kaikkein tärkein? [_____]

14. Mihin toimintoihin yrityksellänne voisi käyttää [Sipoonkorven kansallispuistoa](#) seuraavien 12 kk aikana?

4 ☐ retkeily	☐ melonta
☐ murtomaahiihto	☐ koskenlasku
☐ lumikenkäväely	☐ kiipeily ja laskeutuminen
☐ sauvakävely	☐ moottorikelkkailu
☐ retkiluistelu	☐ koiravaljakkoajelu
☐ maastoruokailu	☐ poroajelu
☐ kalastus	☐ maastopyöräily
☐ metsästys	☐ ratsastus
☐ reittivene- tai reittilaivaliikenne	☐ riippuliito
☐ tilausvene- tai tilauslaivaliikenne	☐ sukellus
☐ veneilykaluston vuokraus	☐ kiipeily ja laskeutuminen
☐ muu, mikä?	muu

15. ... Kuinka usein yrityksenne on käyttänyt [Sipoonkorven kansallispuistoa](#) yritystoiminnassa
 viimeisten 12 kk aikana?

yrityksenne sesonkiaikoina

yrityksenne sesongin ulkopuolella

☐ kerran viikossa tai useammin	☐ kerran viikossa tai useammin
☐ kerran kahdessa viikossa	☐ kerran kahdessa viikossa
☐ kerran kuukaudessa	☐ kerran kuukaudessa
☐ harvemmin	☐ harvemmin

16. Kuinka monta %:a [Sipoonkorven kansallispuistoa](#) käyttävistä asiakkaistanne on viimeisten 12 kk:n aikana ollut...

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrittysasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	yhteensä	100 %
yhteensä noin	_____ hlöä		

17. Kuinka [Sipoonkorven kansallispuistoa](#) käyttävä asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?

a) yksityisasiakkaat		b) yritysasiakkaat	
tammikuu	_____ %	tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %	helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %	maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %	huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %	toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %	kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %	heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %	elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %	syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %	lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %	marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %	joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %	yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä	yhteensä n.	_____ hlöä

18. Kuinka paljon [Sipoonkorven kansallispuistolla](#) on ollut merkitystä yrityksellenne viimeisten 12 kk aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon ⁵ ⁴ ³ ² ¹ ei lainkaan

19a. Tunnetteko Sipoonkorven tämän hetkistä varustelutason? Mikäli tunnette, voisitteko eritellä niiden laatua? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioika palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli yrityksenne ei ole käyttänyt palvelua tai rakennetta vuonna 2011, jättäkää laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto "emme ole käyttäneet palvelua". Palvelun tai rakenteen määrän voitte arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono
Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, EOS = en osaa sanoa

	yrityksen käyttämän palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu 5 4 3 2 1	emme ole käyttäneet palvelua	palveluiden ja rakenteiden nykyinen määrä 3 2 1	EOS
1 Tunnettu Sipoonkorven tämän hetkisen varustelutason	kyllä ☐ en ☐	☐		
2 pysäköintipaikat alueella / lähistöllä	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
3 lähialueen tiestö	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
4 opastetaulut	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
5 polku- ja/tai latureitistö	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
6 polku- ja/tai latuviitoitukset	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
7 tulentekopaikat ja laavut	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
8 polttopuut	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
9 yleisökäymälät alueella	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
10 jätehuolto alueella	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
11 erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
11 Mahdollisuudet harjoittaa yrityksenne erikoisosaamista	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
12	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
13	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
14	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
15	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
16 turvallisuus	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
17 yleinen siisteys	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
18 virkistysympäristön viihtyisyys	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
19 maiseman vaihtelevuus	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
20 luonnontilaiset tai erämaiset alueet	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
99 jokin muu, mikä? _____	hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ huono	☐	liian suuri ☐ ☐ ☐ liian pieni ☐	
19b. Kuinka tyytyväisiä olette kokonaisuudessaan Sipoonkorven palveluiden ja rakenteiden määrään? (5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)				
5 4 3 2 1 erittäin tyytyväinen ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin tyytymätön				
19c. Olisiko teillä jotain ajatuksia/ehdotuksia, joilla aluetta voitaisiin kehittää?				

20. Mitä toiveita teillä on [Sipoonkorven kansallispuiston](#) kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

21. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää [Sipoonkorven kansallispuistoa](#) liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin epätodennäköisesti

A) YRITYKSET, JOTKA OVAT KÄYTTÄNEET [SIPOONKORVEN KANSALLISPUISTOA](#) VIIMEISTEN 12 kk AIKANA
→ SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 25

B) JOS YRITYS EI OLE KÄYTTÄNYT [SIPOONKORVEN KANSALLISPUISTOA](#) LIIKE- TOIMINNASSAAN
VIIMEISTEN 12 kk AIKANA → JATKAKAA TÄSTÄ

22.Miksi yrityksenne ei ole käyttänyt [Sipoonkorven kansallispuistoa](#) liiketoiminnassaan?

23.Mitä toiveita teillä on [Sipoonkorven kansallispuiston](#) kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

24. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää [Sipoonkorven kansallispuistoa](#) liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ei kumpikaan, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin epätodennäköisesti

YLEINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA MATKAILUYRITYSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ VUONNA 20XX

25. Taloudellinen kannattavuus vuonna 2011 oli mielestäni (5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)	
	5 4 3 2 1
matkailun toimialalla koko maassa	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono
matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono
omassa yrityksessä	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono

26. Toimintaympäristö vuonna 2011 oli mielestäni (5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)	
	5 4 3 2 1
matkailualan yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen yleisesti Suomessa	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono
yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen maakunnallisesti tai seudullisesti	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono
yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen alueen sijainti-kunnassa tai -kunnissa	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono
alueen yrittäjien keskuudessa	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono
yhteistyössä Metsähallituksen kanssa	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono
omassa yrityksessä	erittäin hyvä ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin huono

27a Teettekö yhteistyötä **Nuksion alueen** muiden yritysten kanssa?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

5 4 3 2 1
erittäin paljon ei lainkaan

27b Teettekö yhteistyötä **Sipoonkorven alueen** muiden yritysten kanssa?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

5 4 3 2 1
erittäin paljon ei lainkaan

28a Millaisissa asioissa teette yhteistyötä **Nuksion alueen** muiden yritysten kanssa?

1 ☐ markkinointi	6 ☐ tuotekehitys	11 ☐ muu, mikä? _____
2 ☐ myynti	7 ☐ majoituspalvelut	
3 ☐ kalusto	8 ☐ ruokailupalvelut	
4 ☐ tapahtumat	9 ☐ ohjelmapalvelut	12 ☐ muu, mikä? _____
5 ☐ tuotteet	10 ☐ kuljetuspalvelut	

28b Millaisissa asioissa teette yhteistyötä [Sipoonkorven alueen](#) muiden yritysten kanssa?

- 1 markkinointi
2 myynti
3 kalusto
4 tapahtumat
5 tuotteet

- 6 tuotekehitys
7 majoituspalvelut
8 ruokailupalvelut
9 ohjelmapalvelut
10 kuljetuspalvelut

- 11 muu, mikä?

12 muu, mikä?

29a Aiotteko lisätä yhteistyötä [Nuuksion alueen](#) muiden yritysten kanssa seuraavien 12 kk aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin epätodennäköisesti

29b Aiotteko lisätä yhteistyötä [Sipoonkorven alueen](#) muiden yritysten kanssa seuraavien 12 kk aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin epätodennäköisesti

30a Onko yhteistyön tekeminen mielestänne tärkeä asia yrityksenne menestymisen kannalta?

(5= erittäin hyvä, 4=melko hyvä, 3=keskinkertainen, 2=melko huono, 1=erittäin huono)

erittäin hyvä 5 4 3 2 1
○ ○ ○ ○ ○ erittäin huono

30b Minkälaista yhteistyötä toivoisitte muiden Sipoonkorven yritysten kanssa?

31a Kuinka paljon teette nykyisin luontomatkailuun liittyvää yhteistyötä [Nuuksion alueella](#)?

Yrityksellä on _____ kpl alihankkijoita.

Yrityksellä on _____ kpl tasavertaista yhteistyökumppania (asiakkaat maksavat suoraan ko. yrittäjälle)

Yritys toimii alihankkijana _____ (kpl) yritykselle.

31b Kuinka paljon teette nykyisin luontomatkailuun liittyvää yhteistyötä [Sipoonkorven alueella](#)?

Yrityksellä on _____ kpl alihankkijoita.

Yrityksellä on _____ kpl tasavertaista yhteistyökumppania (asiakkaat maksavat suoraan ko. yrittäjälle)

Yritys toimii alihankkijana _____ (kpl) yritykselle.

32. Tuotepaketit, jotka yrityksenne tuottaa PÄÄTUOTTAJANA yhdessä jonkun muun yrityksen tai ulkokuulisen tahon kanssa:

tuotepaketti	yhteistyökumppanin tai -kumppanien nimet
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

33. Tuotatteko ALIHANKINTANA verkoston muille jäsenille palveluja/työsuorituksia?

palvelut/työsuoritukset	kenelle?	määrä kpl/vuosi
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

34. Mikä on näkemyksenne alueen yrittäjien keskinäisestä yhteistyöstä tarkasteluvuonna.

(5 =täysin samaa mieltä, 4 = jonkin verran samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jonkin verran eri mieltä, 1 =täysin eri mieltä)

5 4 3 2 1

yrittäjäverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

YHTEISTYÖ METSÄHALLITUKSEN JA YRITYKSEN VÄLILLÄ VUONNA 2011

35a	Missä seuraavista asioista yrityksenne on tehnyt yhteistyötä tai asioinut Metsähallituksen kanssa Nuuksion alueella ? (5=erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)							
			5	4	3	2	1	
	alueen käyttöön liittyvät sopimukset	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	alueen käyttöön liittyvät luvat	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	alueen ja palveluiden markkinoiminen	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	alueen palvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	alueen käytön suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	maa-aineksen myynti/osto	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	tonttikaupat ja vuokraus	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	matkailun ohjelmopalvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	hakkuiden suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	puun osto/myynti	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	Muu, mikä?	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan

35b	Missä seuraavista asioista yrityksenne on tehnyt yhteistyötä tai asioinut Metsähallituksen kanssa Sipoonkorven alueella ? (5=erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)							
			5	4	3	2	1	
	alueen käyttöön liittyvät sopimukset	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	alueen käyttöön liittyvät luvat	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	alueen ja palveluiden markkinoiminen	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	alueen palvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	alueen käytön suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	maa-aineksen myynti/osto	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	tonttikaupat ja vuokraus	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	matkailun ohjelmopalvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	hakkuiden suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	puun osto/myynti	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
	Muu, mikä?	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan

36a	Oletteko olleet tyytyväisiä yhteistyöhön seuraavissa asioissa Metsähallituksen kanssa Nuuksion alueella ? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa tyytyväisyyttenne yhteistyöhön, mikäli yrityksellänne on siitä kokemuksia. Muussa tapauksessa jättäkää arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto "ei yhteistyötä".							
	(5 =erittäin tyytyväinen, 4 =melko tyytyväinen, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko tyytymätön, 1 =erittäin tyytymätön)							
			5	4	3	2	1	ei yhteistyötä
	alueen käyttöön liittyvät sopimukset	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
	alueen käyttöön liittyvät luvat	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
	alueen ja palveluiden markkinointi	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
	alueen palvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
	alueen käytön suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐
	Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön ☐

maa-aineksen myynti/osto	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
tonttikaupat ja vuokraus	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
matkailun ohjelmapalvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
hakkuiden suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
puun osto/myynti	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
muu, mikä? _____	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐

36b Oletteko olleet tyytyväisiä yhteistyöhön seuraavissa asioissa Metsähallituksen kanssa [Sipoonkorven alueella](#)? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa tyytyväisyytenne yhteistyöhön, mikäli yrityksellänne on siitä kokemuksia. Muussa tapauksessa jättäkää arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto "ei yhteistyötä".

(5 =erittäin tyytyväinen, 4 =melko tyytyväinen, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko tyytymätön, 1 =erittäin tyytymätön)

		5	4	3	2	1	ei yhteistyötä	
alueen käyttöön liittyvät sopimukset	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen käyttöön liittyvät luvat	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen ja palveluiden markkinointi	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen palvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen käytön suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
maa-aineksen myynti/osto	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
tonttikaupat ja vuokraus	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
matkailun ohjelmapalvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
hakkuiden suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
puun osto/myynti	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
muu, mikä? _____	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐

37. Arvioikaa Metsähallituksen muuta toimintaa Sipoonkorven alueella vuonna 2011/2010.		(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)					emme ole käyttäneet palvelua
		5	4	3	2	1	
palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
rakenteiden ja reittien turvallisuus	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
polttopuuhuolto	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
jätehuolto (käymälät, jätepisteet, yleinen siisteys)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
erityisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen alueen www-sivujen hyödyllisyys	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatu järjestelmäkoulutus	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Muu, mikä? _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐

TULEVAISUUS

39. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista arvioitte olevan kahden vuoden päästä

a	suomalaisia	_____ %	b	yksityisasiakkaita	_____ %
	ulkomaalaisia	_____ %		yrittäjäasiakkaita	_____ %
	yhteensä	100 %		yhteensä	100 %

40. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on toiminnan kasvun suhteen?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Yrityksen toiminta kasvaa merkittävästi ⁵ ⁴ ³ ² ¹ supistuu merkittävästi

41. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on henkilöstömäärän suhteen?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Yrityksen henkilöstömäärä kasvaa merkittävästi ⁵ ⁴ ³ ² ¹ supistuu merkittävästi

42. Kuinka paljon arvioitte [Sipoonkorven kansallispuiston](#) merkitsevän yrityksellenne seuraavien vuosien aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=ei kumpikaan, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon ⁵ ⁴ ³ ² ¹ ei lainkaan

43. Kuinka arvioitte [Sipoonkorven alueen](#) matkailun tulevaisuutta?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Matkailu [Sipoonkorven alueella](#) kasvaa merkittävästi ⁵ ⁴ ³ ² ¹ supistuu merkittävästi

44. Suunnitelmia yrityksen oman toiminnan kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

TOIVEITA JA TERVEISIÄ METSÄHALLITUKSELLE

45. Toiveita [Sipoonkorven kansallispuiston](#) kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

46. Turvallisuuteen liittyvät näkökohdat ja kehittämissuhteet Metsähallitukselle

47. Muita toiveita Metsähallitukselle

KIITOKSET VASTAUKSISTANNE!

Liite 2: Haastattelu 1

Haastattelu 1: 20.3.2012

Taustatiedot yrityksestä

Toimialue: Nuuksio, Porkkalanniemi, asiakkaiden pyynnöstä muu Uusimaa

Päätoimialat

Ohjelmapalvelut

Ravitsemispalvelut

Majoituspalvelut

Tärkeimmät palvelut ja aktiviteetit

Kokouspaikat, ruokailu- ja majoituspalvelut. Aktiviteetteja: pyörät, kanootit, kiipeily ja patikointi.

Asiakkaat

75% suomalaisia, loput ulkomaalaisia, jotka suuriosin Euroopasta. Melkein kaikki asiakkaista on yritysasiakkaita, jonkun verran yksityisasiakkaita, jotka polttariporukoita, hää- tai syntymäpäiväjuhlia. Yritysten osalta asiakkaat useimmiten TYKY-päivillä tai ulkomaanvieraiden viihdytysreissuja. Yksityisasiakkaita satunnaisesti, eivät keskity mihinkään erityiseen vuoden aikaan, ja määrä on niin vähäinen, ettei sen pohjalta pysty näkemään mitään keskittymiä. Yritysasiakkaiden kohdalta isoimmat asiakaskeskittymät 2,5 kuukautta huhtikuusta kesäkuuhun sekä elokuun puolesta välistä marraskuun alkuun. Marras-joulukuussa joitain pikkujouluasiakkaita. Hiljaisimmat kuukaudet Tammikuu ja Heinäkuu. Heinäkuu selittyy luonnollisesti yritysten lomakaudella.

Asiakkaat toivovat välillä ohjelmapalveluita omien toimipaikkojensa läheisyyteen ja myös Sipoonkorpeen on toisinaan toivottu ja siellä on myös järjestetty toimintaa. Esimerkkinä haastateltava mainitsee patikoinnin Pilvijärvellä.

Henkilöstö

Yritys työllistää neljä ihmistä täysipäiväisesti, joista kaksi ovat yrittäjät itse. Vakituksia osa-aikaisia työntekijöitä on kaksi, jotka eivät juuri työskentele muille työnantajille, mutta eivät myöskään ole täysipäiväisessä työsuhteessa haastateltavan työnantajalla. Henkilötyövuosia yritykseltä kertyy n. 12 vuodessa, mukaan lukien freelancerit. Muuten yritys ostaa työvoimapaalveluita muilta yrittäjiltä. Esimerkiksi käytettävät oppaat ovat toiminimellä toimivia freelancereita ja myyvät palveluitaan liki kaikille alueen luontomatkailu- ja ohjelmapalveluyrityksille ja saattavat myös itse pyörittää omaa ohjelmapalveluyritystään. Yrityksen työvoimatilanne on viimeisen 12 kuukauden aikana hyvä, mutta sesongin ulkopuolella liikaa työntekijöitä. Käytettävien freelancereiden osaaminen on erittäin hyvää, mutta sesongin aikana voi olla vaikeuksia saada jonkin tietyn osa-alueen tai aktiviteetin parhaiten hallitsevaa henkilöä. Eri-tyisesti osaavien kokkien saaminen sesongin aikana tuottaa välillä ongelmia. Henkilöstön ja käytettävien freelancereiden tuntemus kansallisuistoista Suomessa ja Suomen luonnosta yleensä on erittäin hyvää, mutta Sipoonkorpi alueena on vielä useimmille, jos ei kaikille, vieras ja sen suhteen haastateltava kokee, että tutustumista ja opettelua riittää.

Sipoonkorpi

Kohdeyritys ei ole viimeisen vuoden aikana käyttänyt Sipoonkorpea toiminnassaan, johtuen siitä, että se sijaitsee fyysisesti syrjässä yrityksen pääpaikoilta, eli sieltä, missä omat kiinteistöt sijaitsevat, eivätkä asiakkaatkaan ole tilanneet palveluita Sipoonkorpeen. Haastateltava näkee, että samat asiat, jotka parantavat yksittäisten kävijöiden viihtyvyyttä ja toimintamahdollisuuksia Sipoonkorvessa, parantavat myös heidän toimintamahdollisuuksiaan. Alueen selkeys, kartat, kanoottien laskopaikat, tulipaikat yms. tukevat myös heidän tarpeitaan. Hän sanoo myös, että mitä enemmän yksittäisten kävijöiden tietämys Sipoonkorvesta kasvaa, sitä enemmän se lisää kiinnostusta ja kysyntää ohjelmapalveluille. Haastateltava ei osannut arvi-

oida, miten todennäköisesti he tulevat käyttämään Sipoonkorven kansallispuistoa toiminnassaan seuraavan vuoden aikana, sillä heillä ei varsinaisesti ole vankkaa aikomusta laajentaa Sipoonkorpeen, mutta seuraavat mielenkiinnolla alueen kehittymistä ja kiinnostusta toimia myös siellä löytyy.

Yleinen toimintaympäristö ja matkailuyritysten välinen yhteistyö vuonna 2011

Pohjoisessa on matkailun alalla mennyt hyvin, mutta etelässä ja yrityksen kohdealueella on ollut tiukkaa kohdeyrityksellä ja haastateltava uskoo, että myös muut Nuuksiossa ja muulla toimialueella toimivilla yrityksillä on ollut vaikeuksia. Toisaalta, koska viime vuosina ovat olleet hyvät talvet, on se osaltaan vähentänyt sesongin ulkopuolista hiljaista aikaa ja talvet ovat olleet jopa aikaisempiin, paremmin tuottaneisiin vuosiin, verrattuna hyviä. Matkailualan toimintaedellytykset yleisesti Suomessa, maakunnallisesti sekä yrityksen sijaintikunnassa haastateltava koki olleen hyvät vuonna 2011. Mutta toimintaympäristö sekä yhteistyö alueen yrittäjien keskuudessa sekä Metsähallituksen kanssa jätti toivomisen varaa. Yhteistyö Metsähallituksen kanssa lähinnä pitää sisällään sopimukset ja muutamia ryhmiä on tullut suoraan MH:n kautta. Yhteistyö muiden alueen yrittäjien keskuudessa puolestaan käytännössä tarkoittaa kalustovuokrausta ja opastointia sekä joitakin tapahtumia, jonka lisäksi ruoka- ja majoituspalveluiden tehdään yhteistyötä muiden yritysten kanssa, koska niitä tuottaa suhteellisen harvat toimijat. Oppaat ovat kaikki freelancer-toimijoita ja usein saattavat itsekin pyörittää omaa ohjelmalveluyritystään. Opasverkoston haastateltava kokikin toimivaksi samoin kuin kalustovuokrauksen, mutta toivoisi silti laajempaa ja suunnitellumpaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Hän toivoisi, että yhteistyötä pystyttäisiin tulevaisuudessa laajentamaan markkinoinnin ja myynnin osalta sekä tuote- ja tuoteympäristön kehityksessä. Tällä hetkellä hän kokee, että kaikki alueen yritykset ovat tiukasti omissa asemissaan ja tekevät "vähän kaikkea", eikä toimita siten, että eri yritykset erikoistuisivat omaan erikoisosaamisalueeseen ja luotaisiin mieluummin yhteisiä tuotepaketteja kuin, että kaikki tuottavat pohjimmiltaan samoja palveluita. Valitettavan hän kokee, että tämä tulee todennäköisesti jatkumaan myös tulevaisuudessa, koska yrittäjät isommissa yrityksissä eivät vaikuta kiinnostuneilta kehittämään yhteistyötä siihen suuntaan. Kuitenkin joissakin pienemmissä yrityksissä hän on huomannut toimittavan paljon enemmän yhteistyössä ja puhallettavan yhteen hiileen. Hän itse kuitenkin kokee, että alan, alueiden ja yrityksen kehityksen kannalta yhteistyön kehittäminen olisi hyvin tärkeää myös isommissa yrityksissä. Sipoonkorven ollessa vielä "valloittamatonta" aluetta matkailuyrittäjien osalta, hän näkee, että olisi järkevää suunnitella laajempia linjoja heti alusta alkaen ja tehdä "aluejakoja" erilaisten palveluiden osalta, ettei kaikkien tarvitse tuottaa kaikkea ja ylläpitää kaikenlaista kalustoa sekä luoda yhteisiä tuotepaketteja, jolloin saataisiin myös tuotot jaettua tasaisesti. Vuoden 2011 aikana hänen mielestään yrittäjaverkoston toiminta pysyi samanlaisena kuin aiemminkin, eikä se parantunut tai huonontunut. Haastateltava sanoo, ettei työnjako yritysten välillä ollut erityisen kannattavaa, eikä heidän yrityksensä pystynyt erityisen hyvin erikoistumaan alueen palveluketjussa, johtuen edellä mainitusta yhteistyön ja yhteisten suunnitelmien puutteesta.

Yhteistyö metsähallituksen ja yrityksen välillä vuonna 2011

Yhteistyö Metsähallituksen kanssa oli melko vähäistä, kattaen lähinnä sopimukset ja luvat sekä jossain määrin alueen käytön suunnittelua ja palveluita, liittyen uuteen luontokeskus Haltiaan, joka valmistuu Nuuksion kansallispuiston alueelle 2013 aikana. Hän itse tosin ei ole suunnitteluun osallistunut, mutta hänen työnantajansa ovat osallistuneet ainakin siihen liittyviin palavereihin. Sipoonkorven osalta heillä ei ole Metsähallituksen kanssa minkäänlaista yhteistyötä. Yhteistyöhön ja asiointiin Metsähallituksen kanssa Nuuksion alueella hän on ollut melko tyytyväinen, mutta suunnittelun ja markkinoinnin osalta hän koki parannettavaa. Metsähallituksen toimintaa Sipoonkorven alueella vuosina 2010-2011 hän arvioi lähinnä kävijän ominaisuudessa ja oli sitä mieltä, että palvelurakenteet sisääntuloväylillä ja maastossa kaipaisivat paljon kehittämistä. Pysäköintialueita on huonosti ja samoin veteen laskeutumiskojoja, myös tulentekopaikkoja, polkuja, rengasreittejä, käymälöitä on erittäin huonosti ja tarjolla oleva maasto-opastus, infotaulujen ja viitoituksen osalta, on hyvin puutteellista.

Kestävä luontomatkailu

Kestävän luontomatkailun periaatteet haastateltava koki erittäin hyväksyttäviksi niin yleisesti kuin myös oman yrityksensä toiminnassa ja piti niitä selkeinä ja ymmärrettävinä. Toteuttamiskelpoisuutta rajoittaa se, että suurten ihmismassojen liikuttelu kuluttaa valitettavasti aina luontoa. Hän koki myös, että niiden toteuttamisessa onnistuivat melko hyvin kaikki yritysverkostosta asiakkaisiin ja Metsähallitukseen. Epäonnistumisina tämän tiimoilta hän koki sen, että heidän yrityksensä tuottaa edelleen motorisoituja aktiviteetteja, joista hän itse haluaisi hankkiutua eroon sekä sen, että asiakkaat kulkevat alueelle laajalti yksityisautoilla. Lisäksi hän mainitsee, että tietynlainen Lapin ihannointi jättää varjoonsa alueen omat vahvuudet, eikä niitä osata arvostaa tarpeeksi.

Tulevaisuus

Tulevaisuudessa hän näkee ulkomaalaisten asiakkaiden osuuden kasvavan ja toivoo, että Haltia luontokeskuksen myötä myös yksityisasiakkaiden osuus kasvaisi. Hän uskoo ja toivoo, että heidän yrityksensä toiminta tulee hieman kasvamaan kahden vuoden aikana, mikäli he onnistuvat tehostamaan nykyisiä toimintojaan sekä saamaan lisää yksityisasiakkaita. Henkilöstömäärän hän ei kuitenkaan usko kasvavan lähitulevaisuudessa ja sen osalta uskoo asioiden jatkuvan kuten ennenkin. Hän ei usko, että Sipoonkorpi tulee olemaan kovinkaan merkittävä heille lähivuosina tai muuten matkailullisesti, mutta uskoo, että rakenteiden ja tunnettuuden kehittyessä myös se tulee olemaan luontomatkailullisesti tärkeä kohde. Lisäksi hän toivoo, että se voisi osaltaan purkaa Nuksion tiettyihin osiin kohdistuvaa kävijäpainetta. Koska Sipoonkorvessa ei juuri ole vielä matkailutoimintaa, hän uskoo, että se tulee kasvamaan merkittävästi, vaikka tämä ei suuria kävijämääriä vielä tarkoittaisikaan. Hän on kuitenkin hieman skeptinen Sipoonkorven matkailun kasvusta, johtuen tämän hetkisestä talousnäköymästä. Metsähallitukselta hän toivoo, että Sipoonkorvessa saataisiin rakenteet kuntoon, enemmän polkuja, enemmän pysäköintipaikkoja ja pysäköintipaikkoja myös linja-autoille sekä enemmän ympärälenkkejä

Liite 3: Haastattelu 2

Haastattelu 2: 11.4.2012

Taustatiedot yrityksestä

Perustamisvuosi 2007. (viimeiset kaksi vuotta menneet lastenhoidossa)

Toimialue: Nuukio, Repoveden kansallispuisto, Uusimaa

Päätoimialat:

Luonto/ohjelmapalvelut

Virkistys- ja viihdepalvelut

Tärkeimmät palvelut ja aktiviteetit

Luonto ja melontaretket, ryhmäytymistehtävät (TYKY) ja Repovedellä "Sissiretki". Sisältää puolijoukkueitella yöpymisen, kokkisodan, kalliolaskeutumista, melontaa jne.

Asiakkaat

Haastateltava on ollut äitiyslomalla liki koko vuoden 2011, mutta hän kertoi yleisesti asiakkaista aiempien vuosien kohdalta. Kaikki hänen asiakkaansa ovat olleet joko yrityksiä tai yhteisöitä ja valtaosa heistä suomalaisia, mutta jonkin verran on ollut myös saksalaisia. Eniten asiakkaita on huhtikuusta kesäkuuhun ja elokuusta lokakuuhun, kuten yleisesti alalla on tapana. Toimii myös Sipoonkorvessa, mutta odottaa vielä rakenteita, että se sopisi paremmin asiakkaiden viihdyttämiseen. Erityisesti varaustulipaikkoja ja käymälöitä.

Henkilöstö

Henkilöstöä yrityksellä ei ole muuta kuin yrittäjä itse ja tarpeen mukaan ostetaan freelance-reilto opas- ja muita palveluita. Oppaat ovat pitkälti samoja kuin muillakin Nuukiossa ja muualla Uudenmaan alueella toimivilla luontomatkailuyrityksillä ja haastateltava tekee myös itse opastoitua muille luontomatkailuyrityksille. Työvoimatilanne on sesongin aikana toisinaan ongelmallinen, kun oppaita ei riitä kaikkien yritysten käyttöön. Käytettävät oppaat ovat kaikki ammattilaisia, luonto- tai eräoppaita, liikunnanohjaajia sekä luontoyrittäjiä. Haastateltava kokee, että kaikki oppaat ja hän itse tuntevat hyvin niin Suomen kansallispuistot, Suomen luonnon yleisesti sekä Sipoonkorven luonnon.

Sipoonkorpi

Haastateltava halusi pohjustaa, että, johtuen hänen äitiyslomastaan, hänen yrityksellään ei ole ollut varsinaisesti minkäänlaista toimintaa vuosina 2010-2011, eikä myöskään minkäänlaista näkyvyyttä, mutta hän vastaa kysymyksiin ammattilaisena oman asiantuntijuutensa sekä aiempien vuosien kokemusten perusteella.

Haastateltavan yrityksellä ei ole ollut toimintaa Sipoonkorven alueella vuoden 2011 aikana, johtuen jo pelkästään hänen äitiyslomastaan, mutta toimintaa ei ole ollut siellä myöskään aiempina vuosina. Hän kokee, että alueen profiili ja tunnettuus on kuitenkin kansallispuistostatuksen myötä kasvussa. Mutta hänen oman yrityksensä asiakkaiden kohdalla suurin kiinnostus on kuitenkin kohdistunut Repoveden kansallispuistoon, joka valittiin vuoden 2012 retkeilykohteeksi Matkailumessuilla järjestetyssä yleisöäänestyksessä. Sipoonkorven kohdalla hän odottaa vielä kysynnän kasvua sekä rakenteiden kehittymistä. Tällä hetkellä hän kokee, etteivät alueelta löytyvät reitit tai palvelut ole riittäviä. Hän kaipaisi erityisesti reittien määrän kasvattamista sekä niiden monipuolistamista, myös sellaisiksi, joita myös lievästi liikuntarajoitteiset pystyisivät käyttämään. Lisäksi hän toivoisi lisää käymälöitä tulipaikkoja ja kotia, sekä, ammattilaisen näkökulmasta, erityisesti varaustulipaikkoja ja -kotia, sillä asiakkaita ei oikein voi viedä yleisille tulipaikoille tai kodille. Hän toivoisi, että mallia otettaisiin Repoveden kansallispuistosta, jossa varuskotia on riittävästi ja niille on rakennettu toimiva varaus-

järjestelmä internetissä. Hän kuitenkin uskoo melko todennäköisesti käyttävänsä Sipoonkorven kansallispuistoa jo seuraavan 12 kuukauden aikana.

Yleinen toimintaympäristö ja matkailuyritysten välinen yhteistyö vuonna 2011

Vuoden 2011 osalta haastateltava ei voinut oman yrityksensä kohdalla vastata, johtuen edellä mainitusta äitiyslomasta, mutta vastasi aiempien vuosien tapahtumien mukaisesti sekä sen mukaan, miten hän oli seurannut alan kehitystä.

Hän koki, että taloudellinen kannattavuus matkailun toimialalla koko Suomessa oli melko heikkoa, johtuen taloudellisesta tilanteesta, mutta Uudenmaan alueella se on ok-tasoa, muttei kuitenkaan erinomaista. Toimintaedellytykset matkailualalla olivat koko Suomessa, seudullisesti, alueen yrittäjien keskuudessa, Metsähallituksen kanssa sekä omassa yrityksessään kaikissa hänen mielestään melko hyvät. Repoveden kansallispuistosta hän mainitsi, että siellä luontomatkailuyritykset ovat "sotajalalla" ja eri yritykset ovat jakautuneet kahteen leiriin ja riitelevät jatkuvasti. Itse hän pyrkii pysymään kuitenkin kyseisten riitojen ulkopuolella, sillä se ei ole hänen varsinaista toiminta-alueitaan ja vain yksi hänen tuotteistaan toteutetaan siellä.

Nuoksiossa hän tekee muiden alueen yritysten kanssa melko paljon yhteistyötä, mutta Sipoonkorven alueella ainakin toistaiseksi melko vähän. Mainitsin, ettei siellä ilmeisesti ole vielä juuri mitään luontomatkailutoimintaa ja haastateltava vastasi, että ainakin Sipoonkorpeen liittyviä domain-nimiä on internetissä jo varattuna, joka viittaisi siihen, että toimintaa ollaan jo luomassa. Nuoksiossa yhteistyö kattaa lähinnä kaluston vuokrausta puolin ja toisin sekä opaspalveluiden ostoa ohjelmopalveluihin. Sipoonkorven alueella hän toivoo, että tulevaisuudessa olisi yhteistyötä myös sen alueen toimijoiden kanssa. Lisäksi hän toivoi, että Metsähallitus ottaisi aktiivisen roolin yhteistyössä luontomatkailuyrittäjien kanssa Sipoonkorven alueella. Nuuksion kohdalla hän ei usko, että yhteistyö tulee entisestään kasvamaan, koska hän kokee sen olevan melko tiivistä jo nyt. Sipoonkorven kohdalla olisi halua kasvattaa yhteistyötä, mutta hänellä ei ole tietoa siitä, ketkä siellä toimivat tai aikovat toimia ja toivoisi pääsevänsä saman pöydän ääreen keskustelemaan näiden toimijoiden ja potentiaalisten toimijoiden kanssa esimerkiksi Metsähallituksen aloitteesta. Yhteistyötä hän pitää erittäin tärkeänä yrityksen menestymisen kannalta ja Sipoonkorvessa hän toivoisi samankaltaista yhteistyöverkostoa kuin Nuoksiossa, sisältäen opaspalveluiden myynnin, ruokapalveluiden tuottamista ja muita sellaisia, mitä on yhden ihmisen yrityksessä vaikea toteuttaa ilman ulkopuolista apua. Hän ei kuitenkaan vielä osannut tarkemmin sanoa, minkä kaikkien asioiden tiimoilta yhteistyötä kannattaisi tai tarvitsisi tehdä, koska alueen tuotteistaminen on hänen omalta osaltaan vielä kesken.

Yhteistyö Nuoksiossa kattoi lähinnä edellä mainitut ruoka- ja opaspalvelut ja käytettäviä freelancereita oli n. 10 kappaletta, hän itse tuotti alihankintana n. 5 yritykselle opaspalveluita ja tasavertaisia yhteistyökumppaneita oli 2, jotka olivat molemmat majoitusliikkeitä. Yhteistyö on pysynyt samanlaisena jo pitempään, eikä sen määrä ole kasvanut tai vähentynyt ja hän koki, että se on ollut kannattavaa ja yritys on jossain määrin pystynyt erikoistumaan alueen palveluketjussa laadukkaan yhteistyön ansiosta. Sipoonkorven alueella yhteistyö oli vielä olematonta ja tunnelma lähinnä odottavainen.

Yhteistyö Metsähallituksen ja yrityksen välillä vuonna 2011

Yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa haastateltava ei ollut tyytyväinen. Nuoksiossa yhteistyö on lähinnä kattanut sopimusten kirjoittamisen ja lupien maksut sekä Haltia luontokeskukseen liittyvät palaverit. Sipoonkorven kohdalla ei ole ollut kommunikointia Metsähallituksen kanssa juuri lainkaan. Sulo Ry:n nimissä hän oli pyytänyt Metsähallitusta lähettämään edustajan puhumaan luontoyrittäjille Sipoonkorvesta ja sen kehittämisestä, mutta Metsähallituksen toimesta oli vastattu, että tätä varten on erilliset Sipoonkorpi infotilaisuudet, joista haastateltava kävi yhdessä, ainoana Sulo Ry:n edustajana. Näihin infotilaisuuksiin ei ollut tullut myöskään kutsua, vaan niiden aikataulut piti itse selvittää ja sisällöltään ne koskettivat lähinnä alueen asukkaita ja maanomistajia. Repoveden kansallispuistossa ongelma on vielä pahempi ja siellä on ongelmana myös Metsähallituksen edustajan sijainti, joka on Savonlinnassa, vaikka kansallispuisto sijaitsee Kouvolan läheisyydessä. Hän siis toivoi paljon enemmän yhteistyötä Metsähallituksen kanssa ja varsinkin Sipoonkorven kohdalla, johtuen siitä, että kehitystyö on

vasta alussa ja tässä vaiheessa sitä voitaisiin yhdessä suunnitella sellaiseksi, että se palvelisi kaikkia mahdollisimman hyvin.

Metsähallituksen toimia Sipoonkorven alueella tähän mennessä haastateltava arvioi melko vähäisiksi ja olemassa olevia rakenteita huonoiksi. Pysäköintialueet tulevaisuutta ajatellen täysin riittämättömät ja hän epäili, ettei rantautumispaikkoja ole lainkaan. Lisäksi hän mainitsi luontomatkailuyrityksen kannalta välttämättömät varaustulipaikat ja -kodat. Sipoonkorven kohdalla hänestä on tuntunut siltä, ettei Metsähallituksella ole juurikaan kiinnostusta tehdä yhteistyötä tai ainakaan lähestyä Uudenmaan alueen sopimusyrityksiä yhteis- ja kehitystyön tiimoilta Sipoonkorven alueella ja luonnehti Metsähallituksen toimintaa ja käytöstä välinpitämättömäksi. Luontoon.fi -sivustoon hän on kuitenkin tyytyväinen ja kutsuu sitä hyväksi myös oman yrityksensä toiminnan kannalta.

Kestävä luontomatkailu

Kestävän luontomatkailun periaatteet haastateltava allekirjoittaa täysin, kokee niiden sopivan hyvin hänen yritykselleen, pitää niitä toteuttamiskelpoisina ja selkeinä sekä ymmärrettävinä. Hän kokee myös, että hänen yrityksensä, asiakkaansa, sidosryhmät, yritysverkosto sekä Metsähallitus kaikki ovat onnistuneet melko hyvin niiden toteuttamisessa. Metsähallituksen sopimusyrityksiltä vaaditaan myös kestävien luontoarvojen opettamista asiakasryhmille ja tämän haastateltava kokee luonnolliseksi asiaksi ja hän toteuttaa sitä hienovaraisesti ohjelmopalveluiden ohessa selittämällä, miksi kuljetaan juuri tietyillä poluilla, miksi ei käytetä kertakäyttöastioita ja niin edelleen.

Tulevaisuus

Tulevaisuudessa hän uskoo, että ulkomaalaisten asiakkaiden määrä kasvaa jossain määrin, mutta että suomalaiset asiakkaat ovat kuitenkin yhä enemmistönä. Asiakkaat tulevat varmasti olemaan jatkossakin hyvin pitkälti yritys- ja yhteisöasiakkaita, yksityisasiakkaiden osuuden ollessa hyvin pieni. Toiminnan hän uskoo kasvavan lähivuosina, mutta henkilöstömäärä pysynee samana. Sipoonkorven kansallispuiston hän uskoo merkitsevän seuraavien vuosien aikana hänen yritykselleen paljon, sen sijaitessa lähempänä hänen omaa asuinpaikkaansa ja uskoo, että rakenteiden ja palvelujen parantuessa se tulee nostamaan profiiliaan huomattavasti. Lisäksi hän kokee, että Nuksio on menettänyt uutuus- ja erikoisuusarvonsa, joka tulee kasvattamaan Sipoonkorven suosiota ainakin lyhyellä aikavälillä. Tämän kaiken vuoksi ja myötä hän uskoo, että Sipoonkorven alueen matkailu tulee kasvamaan merkittävästi. Tulevaisuudessa hän toivoi, että Metsähallitus kutsuisi eri alueiden luontoyrittäjiä saman pöydän ääreen suunnittelemaan kehitystyötä yhdessä sekä enemmän tiedotusta yrityksille esimerkiksi uutiskirjeen muodossa. Lisäksi avoimuutta toimintaan ja yhdenvertaista kohtelua kaikille sopimusyrittäjille.

Liite 4: Haastattelu 3

Haastattelu 3: 19.6.2012

Taustatiedot yrityksestä

Toimialue: Uusimaa - Nuuksio, Vihti

Päätoimialat: Majoituspalvelut, ravitsemis- ja virkistyspalvelut, kulttuuripalvelut, virkistys- ja viihdepalvelut sekä luontomatkailu ja kuntoutus. Haastateltava on myös fysio- ja ratsastusterapeutti ja tarjoaa yrityksellään myös näitä palveluita Nuuksion ympäristössä.

Tärkeimmät palvelut ja aktiviteetit

Kokous, virkistys-, retki- ja juhlapäivät. Virkistyspäivät ja retkipäivät eroavat toisistaan siten, että virkistyspäivät ovat suunnattu aikuisille ja retkipäivät lapsille. Kesäisin yritys tarjoaa kävely-, kickbike- ja kanoottiretkiä, kun taas talvisin käytössä ovat lumikengät ja potkukelkat. Ympäri vuoden haastateltavan yritys tarjoaa myös tarinallistettuja teemaretkiä, joiden aiheina ovat esim. Kalevalasta peräisin olevat tarinat, kuten Sammonryöstö tai Taru sormusten herrasta. Näissä aktiviteeteissa hyödynnetään myös hevosia.

Asiakkaat

Viimeisen 12 kuukauden aikana haastateltavan yrityksen asiakkaista ~90% on ollut suomalaisia ja loput ulkomaalaisia, yksityisasiakkaita on ollut ~15% ja yritysasiakkaita ~85%. Yksityisasiakkaiden suhteellisen suuri määrä, verrattuna muihin haastateltuihin yrityksiin, selittyy sillä, että yritys tarjoaa myös majoituspalveluita sekä mahdollisuuden juhlapäiviin, kuten syntymäpäiviin tai häihin. Metsäretkille yksityisasiakkaita ei juuri ole. Ulkomaalaisia asiakkaita yrityksellä on ollut hollantilaisia, espanjalaisia ja venäläisiä.

Asiakkaat jakautuvat kuukausittain samalla tavoin kuin kaikilla muillakin vastanneilla, yritysasiakkaita on eniten touko-kesäkuussa sekä elo-syyskuussa ja hajanaisesti huhtikuussa sekä loka-marraskuussa ja muina aikoina yritysasiakkaita ei ole juuri lainkaan. Yksityisasiakkaiden määrän ollessa pienempi, ei heidän kohdallaan voi nähdä selkeitä trendejä, mutta myös heidän kohdallaan, erityisesti juhlapäiviä järjestävät, asiakkaat keskittyvät kevät-kesä-alkusyksy-ajanjaksolle. Haastateltavan tarkoitus on kuitenkin tulevaisuudessa suunnata palveluitaan enemmän ulkomaalaisille yritysasiakkaille.

Nuuksion Taian asiakkaat eivät ole esittäneet toiveita toiminnasta Nuuksion ulkopuolella, eikä haastateltu itsekään ole kiinnostunut laajentamaan toimintaansa muualle, hänen toimipaikkansa on Nuuksio.

Henkilöstö

Kuten useimmat Nuuksiossa toimivat luontomatkailuyritykset, on myös haastateltavan yritys yhden ihmisen operaatio, joka tarpeen mukaan ostaa opas-, ravitsemus- ja muita palveluita muilta alueen luontomatkailuyrittäjiltä tai freelancer-oppailta. Työvoimatilanne on kuitenkin viimeisen 12 kk aikana ollut varsin riittävä, vain yksi keikka on jäänyt tekemättä, koska hän ei saanut toista melontaopasta kyseiselle keikalle. Oppaiden ammattitaitoa haastateltava kuvaili erittäin hyväksi. Omaan tuntemustaan kansallispuistoista Suomessa hän piti keskinkertaisena, Suomen luonnon yleistä tuntemusta hän piti melko hyvänä, mutta Sipoonkorven kohdalla hän ei osannut sanoa, joten arvioi sen ainakin itsensä kohdalla melko huonoksi.

Sipoonkorpi

Sipoonkorvessa haastateltavan yrityksellä ei ole ollut mitään toimintaa ja itsekin hän on käynyt siellä vain kerran. Hän arvioi, että Sipoonkorpi ei ole tällä hetkellä vielä tarpeeksi tunnettu, että sinne hakeutuisi paljon asiakkaita. Lisäksi hän piti Sipoonkorpi paikannimeä synkkänä ja luotaantyöntävänä. Lähitulevaisuudessa hän ei usko itse laajentavansa mihinkään suuntaan, ei myöskään Sipoonkorpeen. Hänen yrityksensä toiminta on niin tiukasti sidottuna nykyiseen toimintaympäristöön, johtuen jo siitä, että hänen yrityksensä tarjoaa majoituspalveluita ja ne

luonnollisesti pitävät paikallaan. Myös hevosten ja kaluston liikuttelu on sellaista, mitä hän ei koe järkeväksi ainakaan tässä vaiheessa.

Oman yrityksensä näkökulmasta hän ei osannut arvioida, mitä Sipoonkorvessa tulisi tehdä, jotta se mahdollistaisi hänen toimintansa siellä, koska hänellä ei ollut minkäänlaista kiinnostusta toimia Sipoonkorvessa. Mutta yleisesti ottaen hän arvioi, etteivät ihmiset lähde "vain metsään", vaan siellä on oltava selkeitä rakenteita, kuten kotia, käymälöitä, tulipaikkoja sekä varaustulipaikkoja. Mielellään myös kokoustilat, jonka ympärille voidaan rakentaa muita toimintoja.

Yleinen toimintaympäristö ja matkailuyritysten välinen yhteistyö vuonna 2011

haastateltava sanoo, että hänen yrityksensä on toiminut nykyisessä paikassaan vasta kaksi vuotta, kaikkine majoituspalveluineen ja kokoustiloineen, joten hänellä on huonosti vertailupohjaa, mutta vastailee omien arveluidensa pohjalta. Hänen arvionsa mukaan taloudellinen kannattavuus koko matkailun toimialalla vuonna 2011 oli keskinkertaista, johtuen taloudellisesta tilanteesta. Lähimatkailun hän kuitenkin koki kasvaneen hieman, johtuen varmaankin samasta syystä. Toimintaympäristöä vuonna 2011 hän piti kaiken kaikkiaan keskinkertaisena. Hänen oman yrityksensä kannattavuus parani vuonna 2011, mutta koska toiminta nykyisessä ympäristössä alkoi vasta vuonna 2010, ei sen voida kokea kertovan mitään yleistilanteesta. Yhteistyötä muiden alueen yritysten kanssa hänen yrityksensä tekee erittäin paljon. Asiat, joissa hän tekee yhteistyötä muiden yrittäjien kanssa, ovat markkinointi, myynti, kalusto, tapahtumat, tuotteet, tuotekehitys, majoituspalvelut, ruokailupalvelut ja ohjelmapalvelut. Hänen yrityksensä, yhdessä kolmen muun kanssa, on luomassa "Visit Nuukio" -palvelua, jonka tiimoilta he parantavat yritystensä markkinointia. Yhteistyö toimii myös siten, että yritykset ohjaavat asiakkaita toisilleen, mikäli eivät itse jostain syystä pysty kyseistä asiakasta palvelemaan ja yhden yrityksen kanssa hänellä on jopa yhdessä kehitetyt, samat ohjelmapalvelut. Toisen yrittäjän kanssa he ovat hankkineet yhteensopivaa kalustoa, kuten lumikenkiä, potkukelkkoja ja astiastoja, jolloin he voivat tarpeen mukaan lainailla toisiltaan ja hätätapaüksissa pystyy myös vuokraamaan kalustoa muilta yrittäjiltä. Joitakin yhteisiä tapahtumia ja tapahtumakäyntejä hän järjestää muiden yrittäjien kanssa, esimerkiksi Vihdin vuosisatamarkkinoilla hänen yrityksensä on läsnä kahden muun ohjelmapalveluyrityksen kanssa. Majoituksen suhteen yhteistyö rajoittuu siihen, että ohjataan asiakkaita toisille, mikäli itsellä ei ole tilaa. Hän kokee myös, että tulevaisuudessa yhteistyö muiden Nuukion yrittäjien kanssa tulee kasvamaan entisestään. Konkreettisia suunnitelmiakin tähän löytyy jo, toisen yrityksen kanssa he aikovat aloittaa palveluidensa markkinoinnin Suomessa sijaitseville suurlähetystöille. Ruokailupalveluissa hän tekee yhteistyötä neljän yrityksen kanssa, mutta näiden kohdalla laskutus tulee hänen kauttaan. Ohjelmapalveluissa hän tekee yhteistyötä viiden eri yrityksen kanssa, jotka eivät myöskään laskuta erikseen. Lisäksi hän tekee itse alihankkijana muille opaspalveluita. Ruokailupalveluita hän ostaa yleensä kokous- ja juhlapäivätillaisuuksiin. Ohjelmapalveluissa esim. jos hän järjestää virkistyspäivän metsässä, yhteistyökumppaneina kolme muuta yritystä. Alihankintana hän itse tuottaa opaspalveluita ainakin kahdelle muulle yritykselle. Erityisesti hän tekee tiivistä yhteistyötä muiden vihtiläisten yritysten kanssa, joihin myös edellä mainitut yritykset lukeutuvat. Haastateltavan mukaan alueen yrittäjien keskinäinen yhteistyö vuonna 2011 olikin erittäin toimivaa ja hyvää, kaikki pääsivät erikoistumaan osana palveluketjua, työnjako oli kannattavaa ja yrittäjäverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta. Hän myös pitää tätä yhteistyötä erittäin tärkeänä ja hyvänä asiana. Sipoonkorven alueella tai siihen liittyen hänellä ei ole ollut mitään yhteistyötä kenenkään kanssa.

Yhteistyö Metsähallituksen ja yrityksen välillä vuonna 2011

Yhteistyö Metsähallituksen kanssa on haastateltavan mukaan ollut liki olematonta. Hän sanoi tehneensä yhteistyösopimuksen ja muut käyttöön liittyvät sopimukset Metsähallituksen kanssa, mutta mitään muuta yhteistyötä ei ole ollut. Sopimuksien tiimoilta tehtyyn yhteistyöhön hän on tyytyväinen, markkinoinnin osalta hän toivoisi lisää panostusta, alueen palveluihin hän on erittäin tyytymätön, alueen käytön suunnitteluun sekä Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttöön hän oli melko tyytymätön ja matkailun ohjelmapalveluihin (Metsähallituksen) myös melko tyytymätön. Erityisesti hän ottaa esille kulkuyhteyksien heikkouden ja kaikenlaisien kahvilapalveluiden puutteen ja on näihin erittäin tyytymätön. Myöskään tulipaikkojen

vähentäminen ei herätä haastateltavassa kiitollisuutta. Alueen käytön suunnittelusta hän mainitsee sen, ettei Metsähallitus ota yhteyttä yrittäjiin yhteisen suunnittelun tiimoilta. Lisäksi hän mainitsi, että, koska hän on myös fysioterapeutti, hän oli ilmoittanut Metsähallitukselle olevansa käytettävissä erityistarveryhmiin liittyen uudessa luontokeskuksessa, mutta kahden vuoden aikana ei ole kuulunut mitään vastausta.

Hän mainitsee myös, että asui aikaisemmin Kattilan lähistöllä, joka, Haukkalammen ohella, on se paikka, johon turistit ja muut satunnaiskävijät Nuuksiossa ohjataan. Hän mainitsi erityisen suurina miinuksina sen, ettei siltäkään alueella ole mitään ruokailu- tai kahvilapalveluita, bussipysäkeillä ei ole edes tietoa kulkemisajoista englanniksi, eikä muita opasteita tai tiedotusta. Lisäksi kulkeminen näihinkin paikkoihin on tehty niin hankalaksi, ettei sinne turisteja helposti löydäkään. Hän kuitenkin elätteli toiveita, että uuden Haltia luontokeskuksen myötä tämä tulisi paranemaan hieman.

Kestävä luontomatkailu

Kestävän kehityksen periaatteita haastateltava pitää kaikin puolin hyvinä ja toteuttamiskelpoisina omassa toiminnassaan. Hän pitää niitä myös selkeinä ja helposti ymmärrettävinä ja samat periaatteet ovat myös asiakkaiden nähtävillä hänen yrityksensä verkkosivuilla. Käytännössä hän toteuttaa kestävästä kehitystä siten, että toiminnan ohessa tiedottaa erilaisista luontoon ja kestävään toimintaan liikkuvista seikoista, kuten kompostoinnista, puuseen käytöstä. Lisäksi hän ei käytä lainkaan kertakäyttöasioita toiminnassaan ja kertoo syötävistä yrteistä ja muista hyödynnettävistä metsän antimista. Hän kokee, että yritys, yrityksen asiakkaat ja sidosryhmät, yritysverkosto ja Metsähallitus kaikki ovat onnistuneet melko hyvin kestävästä kehityksen periaatteiden noudattamisessa.

Tulevaisuus

Tulevaisuudessa hänellä on tavoitteena, että ulkomaalaisten asiakkaiden osuus nousee 50 % ja samoin myös yksityisasiakkaiden osuus nousisi 50 %. Hänellä on mm. suunnitteilla turisteille suunnattu sieniretki-tuote, joka pitää sisällään myös kuljetuksen. Yritystoiminnan hän uskoo kasvavan tulevaisuudessa, johtuen jo siitä, että yritys on aloittanut toimintansa vasta viime vuosina. Myös henkilöstömäärän hän uskoo kasvavan, mutta työn sesonkiluonteesta johtuen hän ei kuitenkaan usko palkkaavansa ketään lähitulevaisuudessa, mutta käytettävien freelancereiden määrä tulee nousemaan. Sipoonkorven matkailun hän uskoo kasvavan jonkin verran tulevaisuudessa, vaikkei itse aiokaan toimintansa sinne suunnata. Seuraavien kahden vuoden aikana tavoitteena on löytää ulkomaalaiset asiakkaat ja kehittää yhteistyötä incoming-yritysten kanssa. Lisäksi hän aikoo vahvistaa ruokamatkailun asemaa ja lisätä tarinallistamista. Tarinallisten retkien kehittäminen tehdään yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa mm. henkilön, joka tekee Helsingin yliopistossa gradua shamanismista jne. Haastateltava sanoo, että erityisesti hänen tulevaisuuden suunnitelmissaan on kehittää yrityksen toimintaa omanlaiseen suuntaansa ja erikoistua/erillaistua muihin alueen luontomatkailuyrityksiin nähden ja avainroolissa tässä tulevat olemaan juuri ruokamatkailu ja kulttuurimatkailu.

Sipoonkorven alueen kehittämisen suhteen haastateltava sanoi samoja asioita kuin muutkin haastateltavat. Julkiset liikenneyhteydet tulisi saada toimivammiksi, kansallispuiston sisäinen infrastruktuuri on pahasti kesken ja vaatii lisää tulipaikkoja, varaustulipaikkoja, kotia, rengasreittejä, käymälöitä, kahviloita tai muita ruokapaikkoja, jotka palvelevat erityisesti yksityismatkailijoita. Laajemmin ajateltuna puolestaan Sipoonkorvelle tulisi tehdä jonkinlaista "brändäystä" tai "imagonrakennusta", jotta se saisi enemmän tunnettavuutta ja näin ollen kiinnostus paikkaa kohtaan kasvaisi.

Metsähallituksen muusta toiminnasta hän esittäisi toiveita, että tiedotettaisiin paremmin asukkaille ja alueen yrittäjille kansallispuistoissa ja ympäröivillä alueilla tehtävistä töistä, hakkuista ja muista. Enemmän avoimuutta, keskustelua ja yhdessä kehittämistä. Metsähallituksen tulisi ottaa asukkaat paremmin huomioon. Haltian tiimoilta on puolestaan oltu kiitetävän paljon yhteydessä luontomatkailuyrittäjiin.

Liite 5: Haastattelu 4

Haastattelu 4: 19.6.2012

Taustatiedot yrityksestä

Perustamisvuosi 2001

Toimialue: Etelä- ja Itä-Suomi

Päätoimialat: Ohjelmapalvelut

Tärkeimmät palvelut ja aktiviteetit: Ohjelmapalvelut, jotka kattavat kesälle ja talvelle omat aktiviteettinsa. Vaellukset, kanoottiretket ja erikoisuuksina, joita muilta ei löydy: eräruokakurssi sekä liikuteltavat kodat. Lisäksi haastateltavan yritys järjestää perhokalastusaktiviteetteja sekä Suomessa, että Skotlannissa.

Asiakkaat

Asiakkaat jakautuvat haastateltavan yrityksellä siten, että suomalaisia asiakkaita n. 90 % ja yritysasiakkaita 100 %. Ulkomaalaisasiakkaat ovat olleet lähinnä brittejä, ruotsalaisia, espanjalaisia, venäläisiä ja saksalaisia. Asiakkaat jakautuvat vuoden aikana samalla tavalla kuin muillakin Nuuksion luontomatkailuyrittäjillä: huhtikuussa jonkin verran keikkoja, touko- ja kesäkuu sekä elo- ja syyskuu ovat se varsinainen sesonkiaika, heinäkuu on todella hiljaista ja lokakuussa suunnilleen saman verran kuin huhtikuussa. Muina kuukausina keikkoja on satunnaisesti silloin tällöin, mutta hyvin vähän. Asiakkailta ei ole tullut toiveita aktiviteeteista muilla alueilla, ei myöskään Sipoonkorvessa.

Henkilöstö

Henkilöstö jakautuu haastateltavan yrityksellä niin ikään samalla tavalla kuin muissakin yrityksissä: Haastateltava on yrittäjä ja ainoa vakituinen työntekijä, muut henkilöpalvelut ostetaan freelancereilta, jotka he ovat myös pääsääntöisesti yrittäjiä. Työvoimatilanteen hän kokee pääsääntöisesti hyväksi, mutta sesonkiaikoina on välillä henkilöstöpulaa, freelancereita ei välttämättä riitä kaikille keikoille. Freelancereiden pätevyyden hän koki olevan erittäin hyvää luokkaa, kaikki ovat vähintään eräopaskoulutuksen saaneita ja heidän tuntemuksensa Suomen kansallispuistoista ja Suomen luonnosta yleensä on myös erinomaista luokkaa ja Sipoonkorven luonnon tuntemus on myös vähintään melko hyvää luokkaa. Hän myös mainitsi, että oppaiden joukosta löytyy oman alansa asiantuntijoita, henkilöitä, jotka samalla tekevät luontotutkimusta yliopistolla jne.

Sipoonkorpi

Haastateltavan yritys ei ole käyttänyt Sipoonkorpea viimeisen 12 kuukauden aikana, koska puisto on suhteellisen syrjässä hänen omasta toiminnastaan, eikä asiakkailta ole toistaiseksi tullut toiveita myöskään toiminnasta Sipoonkorvessa. Hän kuitenkin uskoo, että Sipoonkorpi tulee olemaan tärkeä osa myös hänen yrityksensä toimintaa tulevaisuudessa, mutta se, millä aikataululla tämä tulee tapahtumaan, riippuu kansallispuiston infrastruktuurin ja palveluiden kehityksestä. Kaiken ohjelmapalvelutoiminnan mahdollistavana pohjana toimisi hänen mielestään kunnollisella tulipohjalla varustetut varaustulipaikat, joita voi käyttää myös metsäpalo- varoitusten aikana. Koska hänen yrityksellään on käytössä liikuteltavia kotia, ei erilaiset katonkatot tai kodat ole vaatimuksina, mutta varaustulipaikat ovat ehdottomia. Hän ei osannut sanoa, tuleeko hänen yrityksensä käyttämään Sipoonkorpea seuraavan 12 kuukauden aikana, koska kaikki riippuu infran kehityksestä sekä asiakkaiden kiinnostuksesta. Mutta Sipoonkorven hän aikoo kuitenkin lisätä mahdollisena tuotteena yrityksensä verkkosivuille lähitulevaisuudessa.

Yleinen toimintaympäristö ja matkailuyritysten välinen yhteistyö vuonna 2011

Taloudellinen kannattavuus vuonna 2011 oli haastateltavan mukaan melko keskinkertaista matkailun toimialalla koko maassa, matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella sekä hänen omassa yrityksessään myös keskinkertaista, johtuen nykyisestä taloudellisesta tilanteesta. Yritykset eivät panosta tällä hetkellä niin paljon TYKY-päiviin tai muihin virkistyspäiviin. Toimintaympäristö Nuuksiossa oli hänen mukaansa melko hyvä kaikkien kysyttyjen seikkojen suhteen, niin matkailualan yrittäjien toimintaedellytyksien, yrittäjyyden toimintaedellytyksien alueellisesti, alueen yrittäjien keskuudessa, yhteistyössä Metsähallituksen kanssa sekä hänen omassa yrityksessään. Metsähallituksen kanssa käydystä yhteistyöstä hän mainitsi Sulo Ry:lle saadun uuden varaustulipaikan ja koki, että vuoropuhelu Metsähallituksen edustajien kanssa toimii hyvin ja uskoi näin olevan tulevaisuudessa myös Sipoonkorven kohdalla, koska samat ihmiset hoitavat niin Nuuksion kuin Sipoonkorvenkin asioita.

Nuuksion alueen muiden yritysten kanssa hän sanoi tekevänsä erittäin paljon yhteistyötä, mutta Sipoonkorven yrittäjien kanssa ei tällä hetkellä lainkaan. Nuuksiossa hän tekee yhteistyötä muiden yrittäjien kanssa kaluston, tapahtumien, tuotteiden, majoituspalveluiden, ruokailupalveluiden ja ohjelmopalveluiden saralla. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kalustoa yritykset vuokraavat keskenään tarpeen mukaan, eikä yhden yrittäjän tarvitse tällöin omistaa suuria määriä aivan kaikkea kalustoa. Muutaman muun alueen yrityksen kanssa heillä on sama eräkokki, joka tekee yhteistyötä kaikkien kolmen kanssa. Tuotteet ovat yrityksillä samankaltaisia, jolloin niidenkin voidaan haastateltavan mukaan olevan yhteistyössä tehtyjä. Ja lisäksi yrittäjät tekevät toisilleen freelancer opastaita. Sipoonkorvessa ei ole ollut vielä lainkaan mitään yhteistyötä ja vain yhden tapahtuman järjestänyt siellä, joka oli yrityksen TYKY-päivä, jossa oli ohjelmana tiimitehtäviä. Sulo Ry:n kokouksia he ovat myös pitäneet Kuusijärvellä. Haastateltavan suunnitelmissa on lisätä yhteistyötä muiden Nuuksion alueen yrittäjien kanssa tulevaisuudessa, erityisesti, koska hänen yritykselleen tulee jatkossa Espoon matkailun kautta myös Korpilammen alue, joka tosin sijaitsee sivussa Nuuksiosta, sekä Haltia luontokeskuksen myötä. Kuriositeettina haastateltava halusi myös mainita, että Nuuksion yrityksistä yksi ei tee minkäänlaista yhteistyötä muiden alueen yrittäjien kanssa. Sipoonkorven kohdalla hän toivoisi, että yhteistyö tulisi lisääntymään, mutta mitään varmaa ei osannut sanoa jo senkin takia, että Sipoonkorpi on toimintaympäristönä vielä hyvin keskeneräinen, hän toivoo, että tuotettamalla myös Sipoonkorven verkkosivuilleen alkaisi siitä myös syntyä yhteistyötä muiden yrittäjien kanssa. Yhteistyön hän kokeekin erittäin tärkeäksi yrityksensä ja muiden alueen ja alan yritysten menestyksen kannalta. Sipoonkorven tulevaisuudelta hän toivoikin, että yhteistyö jatkuisi avoimena yhteistyönä kuten Nuuksiossa. Hänen yrityksensä käyttää Nuuksiossa n. 10 eri freelancer opasta, sesongista riippuen ja itse hän toimii alihankkijana 5-6 yritykselle ja tämä pitää sisällään opaspalvelut sekä kalustovuokrauksen. Sipoonkorvessa nämä lukemat ovat toistaiseksi 0.

Tuotepaketeista, jotka hän tuottaa päätuottajana yhdessä muiden yritysten kanssa, hän mainitsee eräruokailun ja eräkokkikurssin, jonka hän tuottaa yhdessä toisen yrityksen kanssa sekä lisäksi ostaa opaspalveluita muilta, hän myös myy opaspalveluita sekä vuokraa kalustoa muille yrityksille. Haastateltava arvioi, että Nuuksion alueen yrittäjien yhteistyö parani kaiken kaikkiaan vuonna 2011 niin yrittäjäverkoston toiminnan, työnjaon muiden yrittäjien kanssa kuin myös erikoistumisen suhteen. Edelleen hän mainitsee, ettei tämä päde yhteen alueen yritykseen, josta hän sanoi, että ko. yrittäjän ja muiden alueen toimijoiden välillä on jännitteitä.

Yhteistyö Metsähallituksen ja yrityksen välillä vuonna 2011

Haastateltava toimii myös Sulo Ry:ssä aktiivisesti ja näin ollen on mahdollisesti enemmän Metsähallituksen kanssa tekemisissä kuin monet muut alueen yrittäjät. Hän onkin kaikin puolin tyytyväinen Metsähallituksen kanssa käytävään yhteistyöhön ja sanoi tehneensä alueen paljon yhteistyötä liittyen alueen käyttöön liittyvissä sopimuksissa, alueen käyttöön liittyvissä luvissa, alueen palveluiden markkinoinnissa ja Metsähallituksen palvelurakenteiden käytössä. Käytännössä tämä tosin tarkoitti markkinoinnin suhteen sitä, että Metsähallituksen verkkosivuilla on linkki hänen yrityksensä sivustolle ja Metsähallituksen palvelurakenteiden osalta tämä tarkoitti varaustulipaikkojen käyttöä. Hän tosin myös mainitsi, että vuodesta 2012 alkaen Sulo Ry hallinnoi Kolmoislammen rannan tulipaikkaa ja sen vuokraaminen on hänen edustamansa järjestön vastuulla. Lisäksi hän mainitsi, että tulevan Haltia luontokeskuksen myötä tulee matkailun ohjelmopalveluihin liittyvä yhteistyö kasvamaan Metsähallituksen kanssa. Hän

on myös ollut kaikkeen tekemäänsä yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa joko erittäin tyytyväinen tai vähintään melko tyytyväinen. Ja Sipoonkorven alueella tai Sipoonkorpeen liittyen hän ei ole tehnyt mitään yhteistyötä Metsähallituksen kanssa.

Haastateltava ei osannut arvioida Metsähallituksen toimia Sipoonkorven alueella, koska ei ollut nähin juurikaan perehtynyt, eikä hän ollut myöskään käynyt alueella kuin kauan sitten. Alueen rakenteet olivat hänelle tässä vaiheessa tuntemattomia, mutta hän osoitti kuitenkin kiinnostusta alueeseen ja sen kehittämiseen sekä oli myös kiinnostunut laajentamaan omankin yrityksensä toimintaa myös Sipoonkorpeen.

Kestävä luontomatkailu

Haastateltava pitää luontomatkailun kestävyyttä kantavana teemana kaikessa hänen yrityksensä toiminnassa ja pyrkii tuomaan sen periaatteita esille kaikin tavoin. Hänen yrityksensä verkkosivulla on nähtävissä kestävän luontomatkailun teesit ja hän tuo myös näitä seikkoja esiin asiakastapahtumissa. Hän pitää näitä periaatteita erittäin hyväksyttävänä, kokee niiden sopivan erinomaisesti hänen yrityksensä toimintaan, toteuttamiskelpoisina sekä selkeinä ja helposti ymmärrettävinä. Ollessaan asiakkaiden kanssa luonnossa hän pyrkii toimimaan mahdollisimman kestävästi ja selittää myös, miksi he toimivat juuri tietyllä tapaa. Astiastot eivät ole kertakäyttöisiä, käytetään olemassa olevia polkuja ja pyritään näin rajaamaan luontoon kohdistuva rasitus sekä kertomaan paikallisesta kulttuurista. Hän kokee myös, että hänen yrityksensä asiakkaineen, yrityksen sidosryhmät, yritysverkosto ja Metsähallitus ovat kaikki onnistuneet erittäin hyvin näiden periaatteiden toteuttamisessa. Onnistumisina hän mainitsee kaikki tapahtumat, missä asiakas lähtee tyytyväisenä ja on mahdollisesti oppinut jotain metsästä, luonnosta ja luonnossa liikkumisesta ja näin ollen innostuu mahdollisesti tulevaisuudessa liikkumaan siellä omatoimisestikin ja myös välittää samaansa tietoa eteenpäin.

Tulevaisuus

Haastateltava arvioi, että tulevaisuudessa hänen asiakaskuntansa tulee muuttumaan siten, että ulkomaalaisasiakkaiden osuus nousee n. 40 % ja yksityisasiakkaiden osuus 50 %. Tämä selittyy sillä, että hänen yritykselleen on tulossa tuote, joka on osa suurempaa kokonaisuutta ja joka mahdollistaa myös yksityisasiakkaiden palvelun tulevaisuudessa. Tämän vuoksi hän uskoo myös oman yrityksensä toiminnan kasvavan tulevaisuudessa merkittävästi sekä freelancer-henkilöstön tarpeen kasvavan niin ikään merkittävästi ja ympärivuotisesti. Sipoonkorven merkitystä omalle yritykselleen lähitulevaisuudessa hän ei osannut arvioida, mutta on kuitenkin siitä kiinnostunut ja pitää toiminnan laajentamista sinne mahdollisena. Hän uskoo Sipoonkorven alueen matkailun kasvavan tulevaisuudessa, mutta aikataulua hän ei osannut arvioida, johtuen siitä, että Metsähallituksen pääasiallinen huomio tulee lähivuosina kiinnittymään Haltia luontokeskukseen. Mutta hän uskoo kuitenkin, että kun Sipoonkorven status nousee ja tietoisuus kasvaa, tulevat senkin asiakasmäärät kasvamaan.

Metsähallitukselle hän esitti toiveita Sipoonkorven suhteen, että sinne luotaisiin varaustuli-paikkaverkosto, koska se on kaiken luontomatkailutoiminnan ja ohjelmapalvelutoiminnan perusta. Turvallisuuden osalta hän toivoi, että jatketaan sertifioitujen ammattioppaiden käyttöä ja yleisesti ottaen ylläpidetään laatua opastoinnassa. Lisäksi hän toivoi, että yhteistyö Sulo Ry:n kanssa jatkuisi avoimena ja kaksisuuntaisena myös jatkossa.